

VALDEMAR RØRDAM

DANSK TUNGE

VALDEMAR RØRDAM

DANSK TUNGE

DIGTE

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
MDCCCCI

DANSK TUNGE.

Tørstig jeg var efter Tavshed,
de ensomme Stier jeg foer,
jeg fyldte min Sjæl med Vover og Vind
og sov ved den kraftfulde Jord.

Sulten jeg var efter Sandhed,
jeg råbte mod Fædrenes Mund —
fik Svar, da der smerteligt rørte sig Liv
i mit Væsens dybeste Grund.

Oplag: 1000 Ekspl.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

INDHOLD.

Blandede Digte. Side

TILEGNELSE.

Jeg gav mig i din Vold
helt uden Forbehold.
For dig står åben
mit Væsens Løndom, den jeg har forsvaret
mod Fjenderne med hvasse Våben
og mod min Ven med Liste.
Dig har jeg åbenbaret,
hvad om mig selv jeg vidste.

Så hvad de end er værd,
den Håndfuld Digte her:
Intet de borger,
som ej jeg selv har sagt dig allerede
om selv- og uforskyldte Sorger,
om Viljens Fald og Flammen,
om Hjærtets Lyst og Lede,
indtil vi to fandt sammen.

Hvad dig de Digte vil,
som hørte andre til?

Du ved jo, kære,
at det var Længsel kun, og Lyst, og Drømme,
ej Liv — som Elskov skulde være.
Kun Livets Kilde kvæger,
og af dens dybe Strømme
har du først fyldt mit Bæger.

Hvad jeg har lidt og stridt,
synes mig alt nu dit,
med dig forbundet,
så dig jeg sveg, hvergang mig selv jeg svigted,
og alt det lidt for dig blev vundet,
som i min Kamp jeg vandt mig:
Dig har jeg drømt og digtet
så længe før jeg fandt dig.

Da nu dig selv jeg ser,
drømmer jeg ikke mer:
Jeg lever vågen.
Men tag de Toner, som mit Sind har nynnet
i Natten og i Morgentågen:
Dig søgte de — iblinde.
Hvad søgende de synded,
tilgiv dem det, Veninde!

VISNE KRANSE.

VISNE KRANSE.

I.

Dit Legeme, det liflige,
er her i mine Hænder,
jeg føler det er levende,
jeg kender det med Lyst;
min Arbejdstræthed vugger du
til Hvile ved dit Bryst,
og mine Læbers Lueblod
mod dine Læber brænder.

Men flygtig kun og skuffende
din Sjæl jeg bliver vàr;
min søger den, men hver for sig
i Mulmet er begravet:
Et vingemødigt Fuglepar,
der flakker over Havet
og skriger på hinanden —
men kun Stormen giver Svar.

II.

Jeg kender nok det Ansigt,
som lyser mod min Rude:
Sorgen går og venter mig derude.

Men jeg vil låse Døren
og lægge mig at sove,
omsuset tyst og køligt
af dunkle Drømmeskove —

vil glide som et Blad
over stumme sorte Vande
med Sommerstjærners hvidlige
Lysning på min Pande.

Jeg vil — ak nej, jeg vilde,
men ved, jeg kan det ikke,
jeg mærker bestandig
min Fjendes kolde Blikke.

Jeg kender jo det Ansigt,
som lyser mod min Rude:
Jeg ved jo, hvem der venter mig derude.

III.

Ej om Ord det gælder,
Eder ikke heller.
Hverken Flammen eller Blæsten
bragte fordum Himmelgæsten.

Lidt er det at love
Guld og grønne Skove.
Hvem blev ej af Løfter sveget?
Lov mig lidt — og giv mig meget!

IV.

Du rækker hen imod mig vel
  din rosenhvide Krans —
Dog skælver dine Læber,
  dit Blik er uden Glans.

Tror du, at jeg vil favne den,
  der favner mig med Gråd!
Nej, Anger er for tung en Køl
  til Elskovs Blomsterbåd.

Ret Elskov smiler morgenrødt
  og dufter af Viol
og bøjer sig mod Elskovs Favn
  som Blomsten mod Sol.

Men sådan elsker ikke du.
  Gærne du vel mig ser —
din Modersarv, din Kristentro,
  den elsker du dog mer.

Mig byder du Medlidenhed?
  Den Blomst er mig for kold.
Kast hellere din Jomfrukrans
  på Golgatas Vold!

V.

En fugtig Sødme mine Sanser tynger
med Duft af Poplers nyudsprungne Blade,
Duft af Syreners hvide Blomsterklynger.

Men ikke det, nej, ikke det alene
fylder min Sjæl med denne bitre Grådtrang,
gør mine Fjed så byrdefulde sene.

Thi Nattens Vind, som vugger mig imøde,
den hvisker mig et sorgfuldt Ord i Øret:
Den du elsker, den du elsker — døde!

Hun døde — for hun elsker ikke længer.
Ja, hun er død — for aldrig mer vi følges.
Over min Dør to visne Kranse hænger.

VI.

Højt klinger vore Bjælder,
vi hører Sneen knirke,
Skimlen er kåd, den pruster og den sparker.

Mens varm vor Ånde vælder
langs tindrehvide Marker,
glider vi under Borgalleens Birke.
Lidt skarp er Luften; Vinterdagen hælder.
Dog ser endnu på Sneen
Solskyggerne vi blåne;
end står den spæde Måne
kun som en Sky for Enden af Alleen.

Og dær er Mølledammen,
hvor Strømmen aldrig fryser:
et frossent Vandfald over Hjulet hænger.
Her har vi vandret sammen . . .
Vi taler ikke længer,
men lykkeligt min Piges Øjne lyser.
Så kommer Skoven over Bakkekammen,
med Rim på alle Kviste;
de hvide Veje glider
omkring til alle Sider,
som om de hver sin lille Løndom vidste.

De muntre Bjælder klinger,
vi hører Sneen knirke,
men alle Lyde skjuler sig i Skoven.
Kun store Fuglevinger
susende bort foroven . . .
Den hvide Skovs hvælvede tavse Kirke!
Lyt, lille du, mens Klokketoner svinger
sig bort igennem Lunden:

For Natten vil vi bede,
nu søger Sol sin Rede,
nu er den klare Vinterdag udrunden.

På Vesterhimlens Bue
mægtig en Ild sig rejser,
rød som Rubin den over Sneen flammer.
Imod den røde Lue
med stive sorte Stammer
hist over Højene en Granskov knejser.
Nu tuder Uglerne, og Ræven glammer,
men Stjærnelil hos Stjærne
går ud af Himmeltågen
og tindrer Længslen vågen
mod det uendelige, dybe Fjærne.

Men du — du min Veninde —
nu skjuler Nattens Skygger:
Giv mig din Hånd herinde under Kåben.
Ser vi end Stjærnen skinne,
ser vi end Himlen åben —
på Jorden sammen vore Længsler bygger.

VII.

Jeg gik mig ud alene
tidlig en Julemorgen
ad Lindegangen ned igennem Parken;

rimhvide alle Stene
og rimhvid Pløjemarken,
men bagved Træerne lå blodrød Borgen.
De hvalte Linde stod med stille Grene
ned mod det gamle Dige:
der var ej Lyd, jeg hørte,
ej Strå der var, sig rørte,
det var Forgangenhedens frosne Rige.

Da så jeg Lyset fødes,
da så jeg Solens Lue
med purpurrøde Pile Skyggen splintre —
så Parken gennemglødes,
og Lindekupler tindre
sølvskinnende mod solblå Himmelbue —
så Borgen stråle i det blodig-rødes
forunderlige Varme:
Verden var frisk og modig,
lysfyldt og farvefrodig,
jeg skulde knuge den i mine Arme!

Da kom i Lindegangen
du langsomt hen imod mig;
Rimdiamanter så jeg om dig spille.
Min Verden, du var fangen! —
Da løftede du stille
din Hånd og lyttede, og jeg forstod dig:
Fra Borgkapellet over Hestevangen
hørte vi Klokken synge

de gamle Melodier
om Barnet, vor Befrier,
»som lod Alverdens Skyld sin Skulder tynge.«

Men så det Lys, der brændte
for Græker og Ægypter?
Og Nordenfolkets verdens-vide Drømme?
Ak, i mit Hjærte kendte
jeg svulmende de Strømme,
som går mod uudforskelige Dybder.
Bange mit Blik op imod dit jeg vendte:
Det lyste under Tårer;
helt fyldt af Julefryden
du lyttede til Lyden.
Da frøs den kolde Frygt i mine Årer.

Brat kom de barske Vinde,
højt klingred alle Kviste,
Rimsølvet faldt og knustes over Mulde.
Sorte stod Parkens Linde — —
Det gik vel, som det skulde,
men det er tungt sin Kærlighed at miste.

VIII.

Ak, husker du, du lille,
den Glans af Aftenskyen,
da du kom op og tog dit Ord tilbage?

Du måtte, nej, du vilde,
og der var Gråd og Klage,
til Sol gik ned vestude over Byen:
Da blussed Skyerne med Purpur-Ilde,
Tårnfløjene forgyldtes,
Tagruderne blev røde . . .
Af Solnedgangens bløde
forunderlige Fred vi begge fyldtes.

Med tårevåde Kinder
og hede Øjenlåge
stod vi og så det herlige derude,
til Stadens gyldne Tinder
og Rude efter Rude
blev borte i en ferskenfarvet Tåge.
Da mødtes vi, som Dråbe Dråbe finder
i Kalken af en Lilje.
Hvor var nu Ord og Grunde
og Smerten og det Onde?
Vi var ét Liv, én Hu, én kærlig Vilje.

Hjærterne var os fulde.
Så gik vi ud at vandre,
i Skumringen, mens Lygterne blev tændte.
En let Oktoberkulde
de visne Blade sendte
svagt raslende til Jorden til de andre.
Vi hørte Vognene langt borte rulle
og travle Klokker kime;

Sporvogne så vi skinne
forbi Alleens Linde.
Men vi var ene. Husker du den Time?

IX.

Ak, husker du, Veninde?
Ser du de fjærne Høje,
de blåner bort og bliver næsten sorte.
Hører du Voven rinde . . .
Se, Himmeriges Porte
vidåbne står med kobberrøde Fløje.
Til Hvile segnede de sagte Vinde,
ingen tør mere tale,
thi fra de dunkle Kroner
i »Dejlighedens« Dale
sprudler der milde Nattergaletoner.

Du sidder ved min Side,
vi tier og vi lytter,
vi sejler på den blanke Rosenlue.
Ser vi os ud så vide
mod Himlens høje Bue,
men lønligt Hjærte vi med Hjærte bytter.
Hvor svulmer vi af sød velsignet Kvide!
Vi ved jo endnu ikke . . .

vi ved, det kunde fejle,
og skjuler vore Blikke,
thi mødes de, så ved vi, de vil bejle.

Men da (vi kan ej andet)
da ser vi op, og smiler —
os begge to står Tårerne i Øjet.
Et Nu. Og ned mod Vandet
har du dig atter bøjet,
mens Båden hurtig imod Kysten iler.
Din Hånd du tankefuld på Toften hviler:
Vær stille, mine Hænder!
De andre kunde spejde.
Vent, Hjærte, skønt du brænder:
Til Hånd, til Mund gav Øjnene mig Lejde.

Hvor var dog det, Veninde,
det gyldne og det sorte?
Hvor var det dog, vi så os ud så vide?

Om Bølgen lod sig binde,
om Skyen lod sig ride . . .
Nej! Stormens Engel stængte Rigets Porte.

I DØDENS SKYGGER

Vi avles af to, vi fødes af en,
men dø, det må vi alene.

PÅ OPERATIONSBORDET.

Dæmpet gennem matte Ruder
højt fra Loftet Lyset falder.
Båren fra min Barnealder
aldrig af så bløde Puder!

Kun af Moderfavnens ømme
hvilesøde Bølger vugget
har som nu jeg Smærtesukket
åndet bort i lune Drømme.

Men hvor er jeg dog? Jeg sejler
mellem blanke Slotsfaçader;
Murens gule Marmorplader
skyggeagtigt Båden spejler.

Nej, nu ved jeg . . . Uformodet
står en Nonne ved min Side,

bleg og sortklædt, med sit hvide
Ordensklæde over Hodet.

Hen på hendes Bæltes blanke
Sølvkors ser jeg hele Tiden,
tænker på det — tænker siden:
Hvor mon du løb hen, min Tanke?

Alle mine Tanker svirrer
sammen i en broget Lysning,
og en sagte, kølig Gysning
gennem alt mit Legem dirrer.

Bort gled nu den høje Stue,
svævende af Luft jeg bæres,
Ild jeg ånder, jeg fortæres
af en sød lyksalig Lue.

Ingen Verdens Ting mig tynger,
Sang fra fjærne Drømmeriger
klinger dæmpet frem og stiger,
svulmer, løfter mig og gynger.

Ånderne fra Morgenrøden
går mig strålende imøde.
Er det Døden, som jeg døde,
salig, salig er da Døden.

Som de kom, de gyldne Toner,
skyller atter de tilbage.
Drøn i Drøn jeg hører brage
tusend tordnende Kanoner.

Drøn i Drøn, bestandig flere,
Himlen flagrer som et Lagen:
Dommedagen, Dommedagen . . .

OPVÅGNET EFTER OPERATIONEN.

Intet, intet — — før en tåget
Trang der dæmrer til at drøfte,
om måske jeg kunde løfte
blot et Gran på Øjelåget.

Om jeg kunde. For det trykkes
af en Vægt, jeg ikke fatter.
Men jeg prøver — atter — atter —
og forundres, da det lykkes.

Og forundres ved at finde,
at jeg stirrer ind i Øjet
på en over Sengen bøjet
hjemlig og dog fremmed Kvinde.

»Lig nu rolig, som De ligger!« —
og jeg ligger ganske rolig,
lyttende til en fortrolig
sagte Lyd: Mit Ur, der dikker. . .

FORAN DEN ÅBNE PORT.

Ifald jeg kun kunde tigge min Krop
 så frisk og sund som før:
Jeg stavrede gladelig Landet rundt
 og bad for hver Mands Dør!

Kunde såsandt jeg hente hjem
 min Helsen, som forkom:
Jeg kravlede gærne paa mine Knær
 fra Danmark og til Rom!

Foran mig venter en åben Port,
 kulmørk og knugende trang.
Den må krybe møjsommeligt ind,
 der nys over Vejene sprang.

Jeg vender mig om, og ser til Alt,
 hvorfra jeg skal mig skille.
For nu er det mig, der skal derind:
 Mit Hjærte, vær dog stille!

Der stiger i Brystet en Stormflod af Gråd,
 et vældigt Hav af Kvide:
Havde jeg kun en Hånd i min,
 en Ven til at gå ved min Side!

FØR LYTTED JEG —

Før lytted jeg til Nattens Vind
og så mod Solens Flamme
og stirred dybt i Blomsten ind
og fandt i dem og i mit Sind
det løndomsfulde samme.

Dør da nu jeg, men lever end,
vil mine Digterdrømme
engang vel tage Liv igen
og suse gennem Blæsten hen
og op af Blomsten strømme.

VÆR STOLT, MIN SJÆL!

Vær stolt, min Sjæl, byd Skæbnen Trods!
Rejs dig, min Sjæl, i din Ørneham! —
Der stod en Strid over Klippens Kam,
jeg så to mægtige Ørne slås.
Bryst imod Bryst, og Syn i Syn:
Det brændte gult under begges Bryn,
og begges Vinger var brede,
og begge skreg vildt af Vrede.

Og hvergang sammen de Fugle foer,
drev Blodet rødt af dem begge to;
de hvæste, de hugg med Næb og Klo,
skønt vingebrudne de faldt til Jord.
Med ubrudt harmfuld Hu de stred,
til ihob de tumled i Kløften ned:
Jeg tænker, at end de vrede
to Ørne kæmper dernede.

HER KOMMER DE —

Her kommer de og viser mig
de hvide Vintergækker.
Så ved jeg, hvor det pipper
med Grønt i alle Hækker.

Og Stæren er der udenfor,
den fløjter og den snakker.
Så ved jeg godt, hvor Solen
er lun bag Hegn og Bakker.

Stundom kan et Øjeblik
jeg synes, at jeg kender
den våde Muld med Foden
og Græs med mine Hænder.

Et Øjeblik — så ved jeg strax,
at jeg er syg og inde,
berøvet Luft og Solskin
og Jord og friske Vinde.

Jeg gør mig kold, jeg gør mig hård.
Jeg ved det jo så vel:
Begyndte jeg at græde,
så græd jeg mig ihjel.

———

I APRIL.

Ak, min Længsel er stor
ud imod de rislende Vande!
Salig er den, der med dybe Suk
drikker af den kølige Vind,
den, i hvis friske Hud
Lyset let strømmer ind!
Himlen er i hans smilende Blik,
— Sol, klare Sol —
og han lytter til de rislende Vande

Pigen går på den åbne Mark,
svinger med sin Hue,
ler op i den lysende Luft,
kigger efter Lærkernes Sang,
føler sit eget Bryst
fyldt med svulmende Klang,
synger en Takt, og danser en Takt,
og stanser, hed som en Lue.

Følfod-Blomster! og tænk,
Myrerne har travlt allerede:

Her ved det stynede Piletræ
mylrer de, hvor Solen er varm.
Bøjer man Øret ned,
lyder den spæde Larm
fjærnt, som Brus af en Menneskeby
lyder over Hav eller Hede.

Atter springer hun rask afsted,
råber, så det klinger.
Helt oppe ved Højskovens Bryn
kaster hun sig pustende ned:
Græsset er næsten grønt,
Jorden er fugtig og hed,
højt under Himlen Høgene står
og klipper med de lynsnare Vinger.

Knop der skinner ved Knop
oppe i de mægtige Kroner,
skinner af Guld mod det dybe Blå,
svulmer efter Løvspringets Tid.
Hen over Pigens Kind
stryger sig Brisen blid
— o, så blid som et bedende Kys —
og leger med de blå Anemoner.

Sød er Stærenes Fløjtesang,
jublende den stiger,
højt kvidrer den tykke Musvit,
Spætten hakker løs på sin Bul.

Luften er fyldt af Lyd,
    dufter af Græs og Muld:
Sagtelig sænkes Øjnenes Låg
    over Drømmene, der lokker og viger.

Let, så flygtig og let,
    — Vingerne de flammer og skinner —
flakker en Sommerfugl hid og did,
    sænker sig på Jomfruens Bryst,
gynger med Barmens Gang,
    selv i Længsel og Lyst:
Sommerfugle vil snart flyve to!
        — Drøm, Pige, drøm!
    Sol igennem Hjærtet dig rinder.

JEG TÆNKTE MIG —

Jeg tænkte mig, når Våren kom,
og Dagene blev lange,
da stod endog den Seng vel tom,
hvori jeg lå som Fange.

Jeg tænkte: Ja, en Grav måske
med Tusendfryd vil skinne! —
Da gjorde mig en Blomstervé
så sørgelig i Sinde.

Men Våren, den forbarmende,
har svunget Håbets Fakler
og fanger mig i Armene,
når jeg til Døren vakler.

Hvad er så Had og Kærlighed
og alle Hjærtets Vånder
mod denne store Herlighed:
Jeg lever, og jeg ånder!

HER ER GODT —

Her er godt i disse lange
med Linoleum belagte
høje luftiglyse Gange,
hvor man altid taler sagte,
hvor Nischerne midt i den sorteste Vinter
skinner med Primler og blå Hyazinther,
der gennem den renlige sunde Karbol
sødelig dufter til Saligheds Pris
for Helgener, klædte paa Helgeners Vis,
i brogede Klæder, med Gloriesol.

Bedre dog paa disse svale
Sygestuers Smertelejer!
Der er Storm fra Dødens Dale,
Sol, hvor Livet vinder Sejer,
en Mark, hvor der bryder sig Kræfter mod
Kræfter;
ikke blot Legemet kendes derefter:
Den Trodsiges Trods var et sønderbrudt
Sværd;

vindtørre Blade den Kløgtiges Ord;
igennem min Sjæl der et Ragnarok foer,
da segned de Guder, som intet var værd.

Her er godt i disse Gange
til at gå og tænke rolig
paa de gennemgangne trange
Måneder i Trængsels Bolig.
Til Natten jeg talte. Hans Øjne var blinde.
Stum var hans Tunge. Jeg kendte min
Fjende.
Da vendte jeg mig til den seende Dag,
spurgte mit Hjærte og fangede Råd:
Mens Dagen er inde, giv Dagen din Dåd!
så vil imod Natten han føre din Sag.

I KLOSTERHAVEN.

I.

Bygen er forbi, nu skinner Solen.
Søster Anna,
se, nu sidder jeg i Rullestolen.

Vil De, Søster? Kør mig til mit Hjørne!
Å, hvor dufter
Ambrabusken og de Æbletjørne!

Ind til Bænken, helt derind. Så, Søster,
se nu op!
Solskinsregn fra Grenene jeg ryster:
Fang den, Søster!

Åndedraget er så let hernede,
og hvor Løvet
blinker grønt i disse brede
Jordbærbede!

Over Løvet og de mælkehvide
Blomster ser jeg
Svalerne og deres Skygger glide.

Let som Svalerne og deres Skygger
glider Længsler gennem mig.
Jeg gad vide, hvor de Længsler bygger.

II.

Æbletræerne blomstrer nu —
mig blomstrer Hjærte, mig blomstrer Hu.

O Liv, mit Liv, jeg vandt dig igen!
Min Fod fik Mod til at danse!
En Vår iår dog bandt mig igen
sine Kranse!

De trange Stuer, den tunge Stol:
Farvel saa længe!
I hvide Buer af Blomstersol
gik jeg og hørte, hvor Gøgen gol
fra Mari Vænge.

Han gol — han galer — jeg tæller det ikke.
Jeg drukner i Sol mine salige Blikke,

jeg ligger og drikker Luftens Duft;
Stærene spanker saa blanke og tykke,
Græsset er spættet af Lys og Skygge;
over mig snurrer de surrende Bier;
Æbleblomsterne skælver og tier;
somme er hvide, og somme er røde,
alle de dufter dog Solen imøde,
åbner under dens Glød
pigefrygtsomme bløde
Blomsterskød . . .

BÅREN TILBAGE.

I.

Af et Brev.

Hvorledes jeg har det, Ven? Vidste du, Ven, hvad du spurgte!

Dagene hvirvler omkring mig som visne Blade. Ensom staar jeg paa Marken; intet holder dem.

Dårlige er mine Frugter, umodne falder de, uden Livskraft, før deres Tid.

Kender du Sagnet? Bonden brød en Trolds Brev til Kundby Kirke: En vældig Sø var der i Brevet. Dog var ej den af bitter Gråd.

Jeg vover ikke her i mit Brev at lægge min Sorg. Du skal jo bryde det.

II.

Efterår er det.

Roser, kæreste Roser, duft ikke så!
Lok mig ikke til længselsfuld at vende
mig om!

Skælv hellere, Purpurmund du! og du,
Skarlagenkind,
skynd dig at skjule din Glød!
Høsten er endt, nær er den hærjende Nat.

Ildhjærte, min Ven, Gloire de Dijon,
dig beder jeg: bliv! Du er en
Efterårsblomst,
du er en Blomst for en Døende.

Blødt kruser dit Blad sig, vådt er det af
Dugg,
blegt, men lysende dog, blegt som
gammeldags Guld.

Åbent er Vinduet. Udenfor
vugger min Rose; Duften rinder herind,
sval er den og sød.

Sving, Rose, dit Røgelsekar!
Kordreng er du i den herligste Helligdom.
Kirkegang holdt jeg mig dær de Tider jeg
kunde.

De er forbi.
Dødninger snart skal rejse sig op og gå
mig imøde,
række mig muldnede Kinder til Broderkys.

Endnu ånder jeg dog
Luft mellem Levende!
Luft, som har ligget paa Stubbenes
Morgenspind,
leget med gult skinnende Lys
gennem dunkle Lunde.

Jeg lukker Øjet, og ånder Luften, og ser
grønt lysende Græs i den dugvåde Engdal.
Kuglekronede Sølvpile står der omkring,
dragne paa Diget som Perler.

Op over Bankerne aser sig Hestene,
Plovjærnet trækker i grågul Stub sit sorte
Spor,
der spættes af Mågerne.

Landet ligger i åben Skønhed.
Alle de stigende, alle de faldende
Liniers Ynde
forsker Øjet og fryder sig.

Helt ude i Horizonten
kupler en lang Allé sine Kroner.

Efterår er det.

Stolt og bedrøvet står ved Grøften
sølvkronet en Gåseurt,
græder stille, med løftet Pande.

Og en anden ser jeg ensom,
ensom Havens Høstanemone.
Hvergarnsdragt af ru hårdføre Blade bær
den,
højt den hæver de store Blomster, såre
hvide, sorgfuldt hvide;
svagt hælder de, tvungne til det af deres
Tanker.

Altid elskede jeg
dem, der vover at blomstre, når andre
blegner,
når Dagene deler kun karrigt ud af det
kære Lys,
og Vinden er kold i de lange Nætter, og
Vinter nær.

Dem har jeg elsket.

Aldrig var Vårens første Viols
duftende dunkle Kalk,
aldrig Højsommers hedeste Rose,

aldrig var disse mig
dyrebare som de,
Børn af det sildige Efteraar.

Drømte maaske jeg dybt i min Hu,
at min Høst ej skulde blomstre?

HIMLENS GUD
HAR FÆNGSLET DE FIRE VINDE —

Himlens Gud har fængslet de fire
Vinde,
knuget dem sammen og lagt dem under
et Fjæld.
O, hvor de stønner og vrider sig derinde!

Råbte jeg Stormflodens Råb, svag var min
Røst.
Himlens Gud har fængslet de fire Vinde,
ej med et Fjæld, men i mit levende Bryst.

EN HILSEN.

Jeg har mit Hjærte bristende fuldt
af Tak til mange, mange,
der smilede Solsmil til mig,
når Vejene faldt mig trange;
der trofast rakte mig Hånden;
der skænkede skøn Musik
og Sang til at gynge min Sjæl i Fryd
og følge mig, hvor jeg gik.

Til dem, der tog mine Tanker
og viste dem Manddoms Veje;
til dem, der mig ædle Syner gav
i Farver og Form at eje;
men mest, ja mest af alle,
til nogle få, jeg ved,
hvis Blik alene fyldte mig helt
med Tillid og Kærlighed.

En var måske en dyrebar Ven,
En måske min Frænde,

En har måske jeg mødt kun,
men aldrig lært at kende.
Det er ikke det, der gør det,
det er ikke Tegn og Ord;
du føler det kun, vidunderlig klart:
Her elsker du, og tror!

Og sådan gik det mig længst engang
overfor dig, Veninde.
Da tog jeg dig ind i mit Hjærte
og gemte dig derinde.
Vi skiltes, og vi mødtes,
der skiftede Vind og Vær;
men lå der imellem os Land og Sø,
du var i mit Sind dog nær.

Og ser jeg mig nu til den gangne Tid
sorgfuld tilbage,
da står af dig der en Guldglans
over alle mine Ungdoms Dage;
og lytter jeg, synger imod mig
dit Navn, som før engang,
den Gang, da du vakte til frygtsomt Liv
min frygtsomme første Sang

Dit favre, klare Åsyn!
Jeg ved, i stormfulde Stunder
har det været Stjærnen, der lyste frem
og frelste mig fra at gaa under.

Dine Øjne skilte med roligt Lys
de svulmende Skyer ad;
og tit, når jeg sad bedrøvet,
så strålede de mig glad.

Og nu, da jeg ligger slagen,
ak, thi min Dag var omme,
mens jeg med Længsel så mig ud
mod Øst, imod dens Komme —
nu trøster du mig kærligt:
Jeg lukker kun Øjnene til,
så ser jeg dig, og jeg hører din Røst,
så tit som mit Hjærte vil.

Men du — du aner ikke,
og kunde vel ikke heller,
hvor mægtig en Strøm af Fryd og Kraft
fra dig til mig der vælder.
Du øver uden at vide det selv
Yndes og Uskylds Magt.
Tak fordi du er dejlig,
og for alt hvad dit Blik har sagt!

DE GRØNNE BLADE.

Jeg gik i Alleen et Efterårsgry
og stamped i visne Blade.
Månen drev som en grå lille Sky
på Frosthimlens blånende Flade.

Hin Poppel hist end iaftes stod
med alle sine Blade de brede.
Nu havde den fældet dem for sin Fod:
Ak, Frost og Vinter og Vrede!

Men aldrig så var der et vissent iblandt;
de var grønne og blanke som Silke
med sølvgrå Rim over Ribber og Kant
og de saftigt snoede Stilke.

Jeg stod der længe, lod Tankerne gro,
var nok vemodig i Sinde,
dog var det, som om der var noget, der lo,
i mit Hjærte, dybest inde . . .

Dengang drømte jeg lidet om,
    at nær mig var den Time,
da Sot skulde suge for Kraft mig tom,
    og Døden til Afgang kime.

Men, skønt det nu er mig selv, jeg ser
    ifærd med Løvfaldets Smerte:
Sært nok, igen er der noget, der ler
    i det dybeste Dyb af mit Hjærte.

TO ROSER.

Jeg lukkede mine Øjne kun
et Øjeblik i et flygtigt Blund.
Jeg åbnede dem igen og fandt
to Roser sat ved min Sengekant.
To Roser, krusede bløde,
dufter mig dær imøde.

En er rød som en Kvindes Mund,
en skygges af Kindernes Rødme kun.
Jeg kysser de to, som glad jeg fandt:
Hvad Hånd der brød, og hvad Hånd
der bandt —
havde jeg sligt at lære,
var de mig næppe så kære.

Men de er tavse, de dufter kun,
de dufter i mine Drømmes Lund.
Mit Hjærte smyger den Duft sig til,
men Hjærtet véd ikke, hvad Duften
vil —
og attrår intet at vide:
Blomster, duftende blide!

KOM OG KYS MIG —

Kom og kys mig, før jeg dør!
Endnu har jeg i mit Hjærte
meget Hårdsinds kolde Smerte:
Kys mig, til det Frosne tøer!

Kom, lad mig endnu en Gang
sænke Øjnene i dine,
lytte til dit Væsens fine,
solopfyldte Lærkesang!

Kom og kys mig! Vil du, Ven?
Lad mig døende fornemme,
at hos dig min Sjæl var hjemme
og engang når hjem igen!

LYSET OG LUFTEN OG JORDEN —

Lyset og Luften og Jorden —
mest Jorden sukker jeg efter.
Den skænkede mig, som Antæus før,
uafladelig friske Kræfter.
Fra første Gang den kendte
min barnlige, spæde Fod,
var den mig som en Broder og
Ven,
der alt mit Sind forstod.

Og mangen Gang har jeg lagt min Kind
imod Jordens kølige, hårde;
den hviskede Trøst i mit Øre,
den tog og skjulte min Tåre.
Den bar mig bort fra de andre
Børn,
som voldte mig Fortræd,
bragte mig Blomster og Blade,
at jeg kunde lege dermed.

Den viste mig Myrernes Tuer
og Ormenes kunstige Gange;
Billen red ud i sit blanke Kyras,
og Pindsvinet tog den tilfange. —
Saa blev jeg større; og Jorden tog
og viste mig vidt omkring,
lærte mig Sagn og Viser
om Fortidens faldne Ting.

Den Murstenshob var et Borgtårn,
dær stod den spejdende Kure;
Hav befores af brede Sejl,
hvor Ploven nu måtte skure.
Tingene, som jeg så dem,
var ikke fra Evighed af;
og andre ventede længselsfuldt,
at de skulde synke i Grav . . .

Min Søster lo med sin røde Mund;
en Dag var hun død og kold.
Der lå kun en Tue med Blomster,
hun selv var i Jordens Vold.
Jeg sad alene ved Graven;
jeg kaldte: Er du derinde? —
Men hun var tavs. Der susede kun
i Græsset de sagte Vinde.

Og andre lå dær tavse
rundt om under Mark og Vej.
Det Støv, der blæste, var Menneskestøv;
men derpå tænkte man ej.
Kun Jorden kendte det Hele;
de Trætte gav den at blunde.
Dog stadig der Liv fra dens Hjærte sprang,
råbte med tusend Munde.

Væld randt frem, og Fugl sang op,
der spirede Urter og Strå;
der åbnedes daglig Øjne,
som undrende Lyset så.
Og Jorden kendte det Hele;
det var mig sødt at nemme:
Den talte i Suk, den talte i Sang,
jeg lyttede til dens Stemme.

Men ak! Nu ligger jeg fangen,
syg jeg ligger og stiv!
Læger og Nonner plejer mig,
de plager mit arme Liv.
Præsterne kommer og præker
om Synd og Anger og Nåde:
Jeg vilde, jeg kun en eneste Gang
igen mig selv måtte råde!

Jorden er våd af Efterårsregn,
og bidsk den urolige Vind:
Jeg slæbte mig ud på Marken
og krøb under Diget ind,
fyldte min Hånd med den fugtige
Muld
og så mod den drivende Tåge:
Så lukked jeg trygt mine Øjne,
lod Jorden over mig våge.

BLANDEDE DIGTE.

De salige få,
som hørte og så,
hvadenten Himlen var blå eller grå —
de vil sikkert min Sang forstå.
Og Folk på Vejen
med Vandrersind
vil lukke den i deres Hjærter ind.

SKÆRSOMMERDUFT.

I.

Så du Aftenstjærnen skinne,
spejlet i den dybe Flod?

Nej, jeg så kun min Veninde,
tankefuld hun hos mig stod
Hendes Øjne så jeg skinne:
Løndomsfulde Lys derinde
fyldte mig med Længsels Højtid,
evig Længsels dybe Flod.

II.

Månelyset glimtede på dugvåde Stier,
drømmende drev jeg i den duftende Skov,
Fuglene sad som mine Sorger og sov,
Nattevinden suste mit Sinds Melodier.

Blomsterhvide Tjørnes kuplede Krat
lyste vidunderligt i Dæmring og Nat,
Månelyset glimtede på dugvåde Stier.

Broderligt hilste de alvorlige Træer,
Ånder var nær,
Nattevinden suste mit Sinds Melodier . . .

III.

Fjorden er hvid i den dæmrende Nat,
blank langt ud imod Havet i Nord.
Sort står Brinkernes Tjørnekrat
over den blegnende blanke Fjord.

Bag ved Møllens løftede Vinger
lyser en dæmpet gylden Tone.
Stille de store Blade svinger
hist i den høje Poppels Krone.

Næsten er det, som om jeg sårer
grusomt en, jeg selv har kær,
hvergang jeg med de skarpe Årer
kløver det blide Perleskær . . .

IV.

I Juninattens Dæmring så jeg en Villa
skinne
med Vindver og hvide Mure imellem grønne
Linde.
Langs Havediget gik jeg og trådte med min
Fod
Markvalmuernes Blade, det røde Blomster-
blod,
men inde langs med Stien imellem Kornet
stod
store tunge Knopper, der længtes efter
Dagen
for sitrende og glitrende at folde fuldt sig ud
og føle Solens Ildkys på deres køle Hud
mod uberørte Bryster af purt Skarlagen.

En lille Lærke vågned og smutted af sin
Rede,
men putted sig igen mellem Markens høje
Strå.
Dær stod den unge Hvede, dens Blade var
så brede,
og tunge perlegrå Dugdråber lå derpå.
Foran mig skvulped Sundet i spæde Tåger
hyllet,

af Stjærners Kys fortryllet, magtstjålet,
bølgebundet.
Sagte så jeg det glide
mod Himlens rosenrødmende Morgenside.

Så kølige, så rene, imellem Tang og
Stene
de runde Vande skvulpede, og jeg var helt
alene.
Så klædte jeg mig nøgen på Badehusets
Bro,
jeg knejste i min Styrke, jeg strakte mig
og sprang:
Det bruste højt omkring mig, Skumbobler
fløj og klang —
så bar det mig, det løftede, jeg lå deri
og lo.
De favnede, de bar mig, de svale bløde
Vande,
de kyssede mig stille på Hals og Pande . . .

. . . Så gik jeg op i Land,
og ned ad mine Lemmer drev det salte
Vand;
fra Haven strøg imod mig den blide Ro-
senvind,
den åndede mig Længsel og Savn i Sind.

Jeg tænkte mig: Således vil vel en Havmand stige
fra Dybets dunkle Rige den stille Sommernat
og vandre hvid og nøgen ad Grus og grønne Stier
og lytte til sit Hjærte, mens hele Verden tier,
og beruse sig i Duften, som fylder Mark og Krat —
skælvende og sky og beredt til at fly,
så snart en Fugl i Drømme kun ryster sine Vinger,
så snart et Blad af Poplen i Luften svinger.

Måske er der et Møde, han frygter og attrår,
så blot en flygtig Tanke får hans Hjærte til at gløde,
og Blodet sin Springflod igennem Brystet slår!
Det er der, ja jeg ved det; jeg så, hvad ingen måtte,
jeg så den unge Pige, den slanke Luftens Datter,
da hun sommerluftomsuset gik ud af Badehuset
og blomsternøgen trådte på Trappen, hvor hun stod
og strakte ned sin Fod med sagte kilden Latter.

Hun følte Vandet rulle, hun gyste ved dets
Kulde,
og med de spæde Bryster, hvert som et
Liljeblad,
hun vendte sig mod Solen, indsuged barn-
ligt glad
den søde gyldne Varme med al sin hvide Hud,
før i de friske Vover hun kækt sprang ud.

Og siden har jeg jaget så vidt som Bølge-
slaget
og kastet mig og klaget ved fjærne Klip-
pers Fod,
har stridt med kolde Strømme, der strøm-
mer dybt i Dybet,
har splittet Fiskestimer og skræmmet Hav-
bundskrybet,
svømmet i Månetimer på den hvirvel-
kruste Flod,
op, hvor i Fossens Bulder med Skumsvæv
om Skulder
Strømkarlen trodsig stryger sin Violin, hvis
Toner
over sitrende Birkekroner med Stormsus
fyger.

Hvad hjalp det mig at flygte, hvad hjalp
det mig at stride,

nu ved jeg dog med Hjærtet, hvad før kun
Tanken vidste,
at jeg er skabt til Længsels evige Kval at lide,
skabt med en Sjæl af Savn — og en Boble
kan briste,
og dens Skal glider ud i det Dyb, hvorfra
den kom,
men en Søn af Storm og Sø, hans Savn
kan aldrig dø,
han lider ved at føle sin Sjæl som Boblen tom
— et evigt Tab, skønt aldrig han havde
noget at miste —
og ønsker, at han kunde som Boblen briste.

Dog var der for min Sygdom én Lægedrik
til Helse,
Et kunde frelse:
Hvis Luftens slanke Datter, den blomster-
hvide Pige,
hun, som går på Jorden med spændig-
sikker Fod
og har Sol i sit Blod, og hun ser mod
Himmerige,
hvis hun mig kunde skænke sin Sjæl i
Kærlighed,
thi den er lig den milde ustanselige Kilde,
den synes svag og lille, dens Bund dog
ingen ved.

Hun kunde, hvis hun vilde! Håb tvang
mig til at frygte,
Frygt tvang mig til at flygte, Håb drog
mig atter til:
Hun kunde, hvis hun vilde. Måske hun vil.

Af Rosen har jeg krystet al Duggens Rosen-
olie,
af hundred Blomsterhegn rystet mig duftig
Regn,
af Hylden og af Rønnen og den gyldne
Kaprifolie.
Med Friskhed har mig Bladet, med Sødme
Blomsten badet:
Så skrider da jeg Havmand ad de halv-
dunkle Veje,
med bølgevante Lemmer omflydt af lunken
Luft,
ør af Længsel og Duft, op mod det Hjem,
der gemmer
bag hint åbne Vindu min Længsels hvide
Pige.
Gardinets lette Flige mod Natteluften
skærmer,
skælvende jeg mig nærmer og skyder dem
tilside:
Dær hviler hun, den hvide, på snehvidt
Pigeleje —

Hvor drømmer nu mon Sjælen, som jeg
vil eje?

— — — — — — — — — — — —

Og var jeg nu den Havmand, da steg der
i mit Sind
vel en Stormflod af Lidenskab og slængte
mig derind!

— — — — — — — — — — — —

Bliv kun du, Barnlille, i Drømmens Ro-
senhave,
hvor din Sjæl vælder ud i en klar og
kølig Kilde!
En Røver søger Rov, og en Tigger tager
Gave,
min Sjæl er rig og har ej sligt Behov.
Den er rigere end din, uendelig vid og
stor,
du selv er kun en Vandlilje, vugget ved
dens Kyster,
og Stjærnerne som Blomster på dens brede
Marker gror,
og gennem dens Himmel råber de stærke
Stormes Røster.
Dog inat er der stille på min Sjæls hvide
Stier,

dær vandrer jeg og lytter, mens Verden
tier . . .

— — — — — — — — — — — —

Endnu var alting tyst.
Men da jeg så mod Sundet, var Tågen
brat forsvundet,
og Landet lå hinsides dagklart og farve-
lyst.
Igennem Haven hvisled den lette Morgen-
vind,
med Et var Luften sval.
Skjult i den grønne Lind slog højt en
Nattergal.

V.

Nu må Natten segne,
blegne Månens blanke Horn;
Vinden vifter allevegne
i det unge Korn.
Langs min Sti
driver Damp forbi,
op i Luften, bort deri.

Bag de grønne Brinker
blinker Åen, dyb og klar;
sagte slår de første Finker,
andre giver Svar.
Dag er nær;
i de dunkle Træer
fløjter højt en frejdig Stær.

Marker, fjærne Diger
stiger nu i klare Strøg;
Skygger fæstnes eller viger,
Himlen bliver høj.
Junigry:
Mod det hvide Ny
rødmer Dagens Rosensky!

VI.

På Vejen ruller en Vogn forbi,
og langt bagefter det støver.
Køerne ligger og gumler
midt i den duftende Kløver.

Karlene sidder på Præstebjærg
og snakker med Byens Piger.

De ser gennem Sommeraftenen
ud imod fjærne Riger.

Ind mellem sortnende Kyster og Øer
glider de gyldne Strømme.
Nu bliver de kådeste Hjærter
forunderlig blide og ømme.

Langsomt lister den hvide Røg
op over Eng og Vange.
Der lokker en Violin
langt borte med klagende Sange.

O, KUNDE DEN VILDE VIND —

O kunde den vilde Vind
jeg tvinge,
skyde den under min Skulder ind
som en Vinge —
da fløj jeg ud i Uendelighed
til et Sted som ingen i Verden ved.
Dær vilde jeg hvile ganske tyst
og høre Stjærnerne klinge
og se, hvor smukt, mørkt eller lyst,
de drog deres evige Ringe.

Dyb under Dyb, dybt i mit Sind:
O, kunde den vilde Vind
jeg tvinge!

GID DU VAR FRISK —

Gid du var frisk, min Elskede!
Du er smal om din yndige Kind,
og selv når Døren er stænget,
mærker du Blæsten ind.

Gid du var glad, min Elskede,
og igen havde let ved at le!
Lo du end til de andre,
så var det dog smukt at se.

Stormen har samlet Skyerne,
det er Solen, der splitter dem ad:
En anden gjorde dig sorgfuld —
gid jeg kunde gøre dig glad!

VED KIRKEGÅRDENS LÅGE —

Ved Kirkegårdens Låge
står vi og titter
ind ad det sorte Gitter.
Alleens Popler sløres
af sølvhvid Månetåge.
Staden er fjærn, kun som et Brus den høres.

Du mærker det, Veninde?
Elskov, der døde,
dufter os tungt imøde.
Dær gror kun purpursorte
og hvide Roser inde, —
gror over Lig, bagved de stængte Porte.

De stakkels kolde hvide!
Dær, hvor de lyser,
ligger en Mø og fryser.
Det Liv, som lidet savnes,
må længes end og lide.
Nej, skal vi dø: Elske dog først, og favnes!

EPIGRAMMER.

I.

»Ingen ved, hvad Tiden bringer«.
Ved da du, hvad den har bragt?
Med sit sidste, først det sidste,
får sit første Ord den sagt.

II.

Andre gav mig deres Elskov,
gav mig alt — og gav mig intet.
Du kun tvang mig til at elske,
gav mig intet — gav mig alt.

JEG SELV VAR LIDT AF EN JÆGER ENGANG —

Jeg selv var lidt af en Jæger engang,
da lystig og let mit Hjærte sprang.
Med Husbonds Bøsse til Skovs jeg gik
og så mig om efter Jægerskik.
Mangen en Dag i den spæde Vår
jeg støvlede langs med Åens Skrænt
med Bøssen i Armen og Piben tændt
og Tasken over det venstre Lår;
og langsomt drev den duftende Røg,
omkring mig hang den og fulgte med;
og Åen væltede strid og høj
sit sagte rislende Vand afsted;
af Væde var Jorden pladrefuld,
det drypped af Gren, det drev af Muld,
dog, Luften lokkede, Solen trak,
Græsstråene pippede trøstig nok,
og Anemonernes muntre Flok
de hvide Nakker i Været stak.

Men hist, hvor den filtrede Tjørn gav Læ,
lå Sneen end i en snavset Vold,
en snevandsbækkende Dværgebræ,
og gjorde Luften i Skyggen kold.

Med ét min Hund ubevægelig stod
med Poten løftet og Stjærten stiv;
og der snurrede op af de visne Siv
paa butte Vinger et Fugleliv,
og bum! det faldt ved en Ellerod;
og Hundens savlende Kæber slap
den spættede Sneppe for min Fod,
mens fra det knuste Næb der knap
drev et Par Dråber højrødt Blod. —

Og mangen sildig Oktoberkvæld
med Jorden skorpet og Himlen klar
jeg gennem duggede Bregner skar
en Gensti ned under Bakkens Hæld;
jeg satte mig hen paa en Bøgebul
med Bøssen lagt over begge Knæ
og så det bladtynde Birketræ
gennemglimtet af Måneguld;
og mellem de sorte Skove lå
Mosefladerne sølvergrå
med sorte og sære Skygger på;
og der rørte sig Fugl i de stive Træer,
og den store Hornugles dybe Brum
klagede pludselig ganske nær,
og så var atter al Jorden stum:
Til — tys! — der knækkede Kviste dær!
og der raslede Løv! — og herskertryg
en kronet Hjort kom spankende brat
på Grønningen ud fra et sumpet Krat

og knejste højt i den blege Nat,
saa Takkerne rørte den slanke Ryg:
Et Glimt, et Knald, et Spring, et Fald,
et langt ud rullende Genlydsgjald — —
og jeg gik frem, mens rolig-stolt
det rygende Rør i min Hånd jeg holdt:

Da følte jeg mig saa gudestærk
som om Verden var mine Hænders Værk!

STUNDUM DRØMTE JEG MIG EN DRØM.

Stundum drømte jeg mig en Drøm,
der vidt jeg vandred i Lund under Ø:
Naar Hjærtet stanser den røde Strøm,
vil det af mit Liv, som ej kan dø,
rive sig løs fra den døde Krop,
og blande sig i og jage med
den friske, farende Blæst afsted,
strejfe Marken og hvirvle sig op
og stryge hen over Skovens Top,
sænke sig blødt med flyvende Spind
og sejle i kølige Skygger ind,
suge Skovens mangfoldige Duft
og synge og suse i Løv og Luft
og endelig lægge sig trygt til Ro
på Skovsøens glitrende Månebro,
for atter at vågne ved guldrødt Gry
til evindelig Jagt mellem Skov og Sky.

HINDBÆRPIGEN.

Det var i Hindbærplukningens Tid.
Kørevejskanten var støvet-hvid,
og alle Træer
stod og trak saa tungt deres Vær.

Dybt i Skoven laa der et Kær
og blinkede med sit sorte Vand.
Der knejste Mjødurt ved dets Rand,
og en stærk bedøvende Honningduft
fyldte den hedesitrende Luft.

Fra Kæret løb der en spinkel Bæk
klynkende gennem en sumpet Dal
og smuttede væk
ind under en mandshøj Bregnehæk —
en Hindbærsal,
hvor tunge Klaser af moden Frugt,
saftigt svulmende, mørkerød,
imellem de grøngrå Blade smukt
strålede med Karfunklers Glød.

Ej Strå der svajed, ej Løv der skjalv.
    Jeg stod på Stien og så og så:
    Gult strimede Lyset ned på skrå
igennem en Rift i det mørke Hvalv.
Det væltede ned så hvedegult,
    over et — var det et Barn, der stod
til de slanke Hofter i Krattet skjult?
    En rødt guldskinnende Fletnings Flod
glat og blank og vægtfuld gled
over Nakkens frygtsomme Hvidhed ned;
hendes blege Pande og blege Kind
ligesom sugede Lyset ind;
men dybt i Øjnene dunkelgrå
        i et Væld det lå
og så sørgmodigt i Verden ud;
smal var Mundens røde Hud,
men buede sig alvorligt-blød,
        hindbærrød,
som om de sødeste Kys den bød.

Hun løftede let sin runde Arm,
mod Trøjen spændte den spæde Barm.
Hun dækkede Kurven med Løv og gik,
men skænkede aldrig mig et Blik.
Forbi hun gik på sin nøgne Fod,
som vidste hun ikke, hvor jeg stod.

Jeg stirrede efter den brune Hæl,
    fremad fløj den i bløde Kast,

næsten som om den havde Sjæl,
    og kaldte: Kan du, så hold mig fast!

Men tag mig én, og tag mig to,
    en Tåbe søger ad Elversti.
Så gik jeg at høre Græsset gro,
    skød mig en Høg, der fløj forbi!

IDYL.

Festen er forbi, Bruden er forsvunden —
Brudgommen med — nu slukker de derinde . . .
Hører du, hvor sagte det suser i Lunden?
Mærker du de blomstrende Linde?
Ak, hvis jeg var Brudgom — og du var min Brud . . .
Nej, jeg skal tie. Kom lad os vandre!
Ned igennem Haven, så smutter vi ud.
Skynd dig! — — Å, der har vi de andre!

Hvem er det der ler? Stille, vi må liste.
Se, der er Lys bag Bedstemors Rude.
Mener I, at hun faldt i Søvn, hvis hun vidste,
hvem der nu er sammen herude?
Å, men det var syndigt at sove inat —
Roserne står med dugtunge Grene.
Den er til dit Bryst. Giv mig en til min Hat.
. . . Mere . . . Ja, hvad *kunde* jeg mene?

Lågen er i Lås. Se, de hopper over!
Natten er Slør. Hvem tænker på det hvide.
Kom og lad mig løfte dig, Lovene sover,
andre får det aldrig at vide.
Å, hvor du er let, som et Barn på min Arm:
Var vi alene, slap jeg dig ikke —
lænede min Kind til din levende Barm,
lo ad dine truende Blikke.

Beder du mig smukt, slipper du med Skrækken;
kun for en Tid dog, dærpå må du stole. —
Nej, vi kan jo høre dem; omme bag Hækken
skimter jeg Elisabeths Kjole. —
Hun og hendes Fætter? Jeg tror, at du vil!
Hør kun, hvor højt og lystigt de snakker.
Vædder vi? Nej, virkelig! Afskyr du Spil —
ligemeget hvem du har til Makker?

Kender du de grå Poppeltræers Blade —
ser du, de skælver — hører du dem suse?
Underligt så stille den støvhvide Gade
bøjer sig om Haver og Huse.
Hyldebusken henne ved Hjulmandens Gavl
lyser af Blomster, dufter i Natten —
Vinduet står åbent med blinkende Tavl —
Så du? Den sprang ind. Det var Katten!

Ja, hvor det er kønt: Alle disse lette
lysklædte Kvinders Vandring op ad Højen.
Mosekonen brygger. Den vidtstrakte Slette
bølger som et Hav under Røgen.
Gårdene er Øer, der ligger deri —
Poplerne står tungsindige sammen —
Nede for vor Fod, ved det ny Mejeri,
blinker der en Stjærne i Dammen.

Stakkel, er her glat! Kniber det med Bakken?
Ræk mig din Hånd da, tåbelige Pige! —
Ikke dær i Græsset, nej, sæt dig på Frakken —
Under du mig en af dens Flige? — —
Undskyld, mine Damer? En firstemmig Sang?
Ja. — Dær er Bassen, her er Tenoren.
Sommernatten lytter. Så fyld da med Klang
Stilheden — Himlen og Jorden!

Syng nu, jo, syng med! Jeg vil høre efter.
Ak, men hvor spinkelt Stemmerne dog klinger!
Rummet er for stort; kun de himmelske Kræfter
fylder det med brusende Vinger. —

Syng I kun alligevel, syng som I kan,
tolk i Jer Sang, hvad Ord ikke turde.
Længselsfulde Toner fra Timernes Land
løfter sig til Evigheds Porte. —

— Går de? Lad dem gå! Tør du? Jo,
du bliver.
Kun et Minut, det kunde du da gærne.
Læn dig imod Diget. Se Skyen, der driver,
ridser sig itu på en Stjærne.
Andre kommer sejlende, Sky over Sky,
Stjærnerne blegner, ak, de forsvinder.
Gid de kom igen! Jo, det klarer pány.
Se kun, hvor de voxer og skinner.

Havet? Det er dær. Ser du, hvor jeg peger,
dær, hvor en Sky har månehvide Rande.
Månen er i Skjul, men dens Lys vinder Sejr,
blinker på de vældige Vande.
Se, det skyller frem i en skinnende Flod,
blankt som et Sølv, den hvideste Vove:
Kysten dukker op; den er sort derimod,
tegner sig med Banker og Skove . . .

Ja, nu må vi gå. Nu er de nok hjemme.
— Alting er tyst i Sommernattens Skygge.

— — Giv mig kun et Tegn, som jeg aldrig
kan glemme,
et, hvorpå min Længsel kan bygge. —
Elskede, du véd det — så svar mig da nu!
Græd ikke — nej — men kys mig, Veninde —
Så, nu må vi gå, allerkæreste du —
ned imod de blomstrende Linde!

MØN.

Aldrig er Østersøen i Ro,
den kaster sig mellem de kolde Kyster,
og stormer det, fråder de stærke Vande,
så Klinten og Klipperne ryster.
Thi stride Floder strømmer deri
fra Riesengebirge, Rusland og Polen
og fjærnt fra det Fjæld Sulitjelma,
der ser imod Midnatssolen.

Smalt er Østersølejet
for Flodernes voxende Flom,
ilende styrter de ud imod Dybet
i dristige Drømme derom.
Der ligger et Land i Vejen:
Skumlet skylles det bort med det samme.
Nej! Det løfter sit skinnende Skjold
og bryder de brusende Kamme. —

Danmark, Barn af det stridige Dyb,
mod Dybet er Møn dit skinnende Skjold;
dog må der Mænd til at værge
mod vildere Fjenders Vold.

Det var i Læ af den hvide Klint,
at bøjet du spændte din Bue
og skød med den flammende Brandpil
Vendernes Lejr i Lue.

Hvor Kræmmeren så fra Borre Bryg
sin krydderduftende Sejler,
blinker nu mellem Blomster en Å
i de græsbevoxede Vejler.
Dog endnu løfter sig Høje-Møn,
Ås over Ås, i en svulmende Vove
med Byer og Gårde som glidende Spåner
og Skum af de grønne Skove.

Sommerspiret er solskinshvidt,
sort hænger Ørnenes øde Rede;
det risler i Maglevandsfaldet,
det syder og suser dernede.
Vogt på din Fod: Et svimlende Svælg —
Hav, der ud imod Himmel rinder —
Kløfter og skridende Skrænter
og takkede Tinder, der skinner.

Men når den østlige Efterårsstorm
med Rovdyrs-Jubel i Natten jager,
og Brændingen brøler, og Havet stiger,
og styrtende Blokke brager, —
da må det kendes, at Danmark har
i Klinten et Skjold til Værge!

Den løfter sit funklende Fyr,
det ses på de rygiske Bjærge.

Det rækker til Rygen og Falsterbo,
et stærkere når til Norge:
Hanstholm hist og Høje-Møn
vore bølgebrydende Borge!
Når deres Nakker dukkede frem,
det lader vi lærde granske:
Til skyllende Sø har skjult dem,
skal Danmark ejes af Danske!

MINDER FRA THYLAND.

Til Gudrun C.

(Skrevet på Sygelejet.)

Det skærer mig i mit Hjærte, det bider som et Sværd,
jeg skal ikke tiere træde den Sti, der var mig kær.
Gangne er nu de Dage, jeg skal dem aldrig skue,
det brænder mig i mit Hjærte, det brænder som en Lue.

I.

Sort, sort er Heden, og Himlen høj og blå.
Hvad gavner det dig med Himlen? På Heden skal du gå.
Til Himmels flyver Tanken og kvidrer fuglefri;
du lytter — og du elsker den lyngskjulte Sti.

Der går en Bæk i Lyngen bag sandgule Brink,
den risler og den blinker med bitte små Blink.

Hvor Bækken går, er den strænge, tung-
sindige Hede mild.
Til Bækkene i dit Hjærte den synes en
Søsterlil.

De fjærne blånende Høje løfter sig lang-
somt op.
Der skinner en solhvid Kirke på Højåsens
Top.
Hvad gavner dig den Kirke? Du går dog
ej derind.
De hvide Kirkemure de lyser i dit Sind.

II.

På Forstranden søger du det klare lette Rav,
så finder du det brede dybtbrusende Hav.
Det knuger dig, det knuser med sin bund-
løse Kraft,
genføder dig med Styrke, større end du
har haft.

En enlig Skude drager ad Havets øde Rum
fjærnt over sorte Vande og skinnende Striber
Skum.
Det dønner hult ved Revlen, og ind over
Strandens Grus
vælter de tunge Vover evindelig Brus i Brus.

Dær sølvblå mellem Stenene Strandtidslen
gror,
dær ruger den vilde Måge ved Vragets
knuste Ror,
de vævre Rødben løber imellem Hav og
Klit,
men ude i Brændingen gynger en sorthvid
Havlit.

III.

Så går du ind i Klittens forunderlige
Land;
din Fods Spor fyldes af sagte rindende
Sand.
Se, Marehalmen svinger med sine lange
Strå
og ridser i Sandet Runer, som Blæsten
grunder på.

Og Klitrosen dufter i sit mørkegrønne
Skjul,
spæd mellem hvasse Torne, fint lysende
gul.
Rigtblomstrende kryber den i Sandet kækt
omkring;
du undrer dig og tænker på mange Slags
Ting.

I en Klitkedel lægger du drømmende dig ned,
og ingenting om Verden derudenfor du ved.
Selv Havets Orgeltoner lyder fra det Fjærne.
Du ser kun Himlens Skyer. Med dem drog
du gærne.

IV.

Den første Gang jeg gæstede Borgø Præste-
gård:
Solskin mellem Blomster paa Præstens
hvide Hår —
den krydrede Duft af Kaffen — og Billed-
rammernes Glans,
og Piberøgens blaalige luftlette Dans!

Og den milde gamle Mormor! Og Husfruen
dær!
Man blev strax vel tilmode, når hun kom
En nær.
Der var saa rigt et Solskin i hendes brune
Blik.
Bedre Mod mit fattige forfrosne Hjærte fik.

Og siden ude i Haven i Septemberdagens
Sol!
Den ene var en Rose, den anden var en
Viol.

Den røde og den ranke, den bløde og den
blå,
fra hver sin Side kom de under den gamle
Elm at stå.

Men på Hjemvejen lystig over Lyngene jeg
sprang,
mit Hjærte som en Drossel i Brystet sad
og sang.
Jeg vendte mig ved Vejlen: Dær stak Møl-
len i Sky,
og dær lå med Kirken Norderild By.

V.

Tit gik jeg siden over Heden ved Norder-
ild.
Hvert Gyvelris kendte jeg, ja, hver Poten-
til!
Og Ungerne i Grøften, dem kendte jeg
hver een;
og alle de små Hunde, som foer i mine
Ben!

Jeg gik de gule Stier og over den brune
Høj!
langsomt over Lyngen Musvågen fløj.

Jeg sprang på Stargræstuer over den grønne
Eng;
da basked mig om Ørene det skrigende
Vibeslæng.

Fra Skolebakken så jeg så mangen god Dag,
over Stakhaven Præstegårdens stråbruneTag.
Så var der de brede Enge imellem Hav
og Fjord,
og rundtom nøgne Banker, hvor Vesten-
vinden foer.

VI.

Men lyst og lunt var der i »den røde Stue«,
og venligt Sind og muntert Sind, som vel
måtte mig hue.
Jeg spillede Skak med Præsten, holdt Hus-
fruens Garn, —
havde aldrig været saa lykkelig, siden jeg
var et Barn.

Og Tøflen var på Vandring med drilagtige
Slag,
og Munken gik i Enge den lange Sommerdag,
og Ungersvenden førte sin Pige til sin
Borg,
saa herlig gik da Dansen med Glæde og
ingen Sorg.

Men snart var alting stille. Der lød kun
Stormens Sus,
og nede bag Panelet kradsede der en Mus,
imens de to Studenter under fortrolig Snak
sad langt ud paa Natten og pulsede Tobak.

VII.

Så den sorte Mandagmorgen, man skulde
jo, man skulde,
og man vaskede sig gysende i Gæstekamrets
Kulde,
man rakte og man strakte sin gåsehudede
Krop —
og lukkede stille Døren til Spisestuen op.

Der var gjort rent, der var lagt i; den
hvide Dug var bredt;
og Hængelampen lyste, og Kaffen stod
beredt,
og duftede og dampede og havde en Kulør,
man måtte blive vågen og strax i godt
Humør.

I lyse Bomulds Kjoler med net og huslig
Skik
de morgenmilde Piger omkring i Stuen gik,

den ranke og den røde, den bløde og den
blå,
sødest var mig altid just den, på hvem
jeg så.

VIII.

Tung og grå var Vinterdagen alt ved at
gry;
etsteds i Mørket galte den første Hane
kry;
forfrosne røde Lyspletter sprang langs
Vejen frem,
årle børjer Dagen i Småfolks Hjem.

De små Hunde sov endnu; endnu lå Tøs
og Dreng
lunt gemte bag Gardinet i Husets Fælles-
seng.
Gennem isblomstrede Ruder så jeg hist og
her
Skikkelser og Skygger i Lysets flakkende
Skær.

Så gik jeg over Heden, og den var mørk
og øde,
et Hjemsted for Ånder af usalige Døde;

og truende grå Tåger over Højen imod
mig kom,
og det raslede i Gyvelen og skræmt så
jeg mig om.

Da løftede de Skyer, som lå så tungt i
Øst;
en smal gul Stribe lyste frem over Fjor-
dens Kyst;
der stod tre sorte Poppelris højt på det
nøgne Næs;
fra Vejlen skreg mod Lyset de vilde grå
Gæs.

De skreg mod den barske Morgen, de
vilde grå Gæs,
de vraltede på Engen i det rimhvide Græs.
Saa klaprede deres Vinger, og i en mæg-
tig Kile
skar de ud over Fjorden — Gud véd hvor
mange Mile.

IX.

Nu søger kun min Længsel det gæstfrie
Tag,
som gav mig mangen god både Aften og
Dag.

Een Dag var rosenrød, een julerosehvid.
En hvid Aften mindes jeg; det var ved Juletid.

Jeg stod i »Mormors Stue« ved Vinduets Karm,
en lille Pige klyngede sig kærligt til min Arm,
og jeg fortalte Æventyr, og bag den kolde Rude
så vi det blive mørkt og stjærnelyst derude.

De store funklende Stjerner gik deres stolte Gang.
langt ud i Dybets Mørke Lystågerne sig svang.
Men når jeg så på Jorden, da lyste Sneen dær,
og tindred hvidt og gnistred hvidt i Havens unge Træer.

Jeg holdt en Barnehånd i min, så varm den var og blød,
og dæmpet gennem Mørket de kære Stemmer lød.

Da sprang der i mit Hjærte et varmt og
mægtigt Væld:
Hvad et Hjem er, forstod jeg hin velsignede
Kvæld.

TIL EDITH.

Min egen Søsterdatter,
min glade Pus, min hvide Pige,
jeg savner, mer end jeg kan sige,
dit Smil, din spæde Latter.
Hvor du iblandt os kom,
dær blev der Liv, blev lyst:
Ak, nu er Haven tyst,
og Stuen ganske tom!

Dog nej! på Døren banker
små Hænder tit. Ved Sengen finder
jeg Pus igen, med Smil der skinner
Solskin for mine Tanker.
De bitte Fødders Trip,
jeg hører det, — jeg ser,
hvor skælmsk du står og ler,
når du på Mor gir Slip.

Og så, ja det er næsten
det bedste Syn, når i din Balle

du plasker om og ler ad alle
Bekymringer for Resten. —
Det lille Blomsterblod,
hvor er hun sød og rund!
Mor kysser hendes Mund
og Morbror hendes Fod.

Den Mand, hvis Hjærte skjuler
et Fadersind, imens der ikke
er født ham Børn, han må jo tigge
og glæde sig ved Smuler.
Men ser han en som dig,
han ønsker: Favr- og -fin,
Gud give du var min! —
Ja, sådan går det mig.

Dog under jeg dig gærne
til for din Far og Mor at være
et fælles Liv, en Fremtids kære
forhåbningsfulde Stjærne.
Thi de er begge to
af dem, der elsker Ånd,
og hader plumpe Bånd
på Kærlighed og Tro.

Se, Morgendagens Vinger
kan vifte Død til Barnets Leje.
Hvad kender vi til Vredens Veje,
hvor hastig den sig svinger?

Men Gammel tit blev kold,
hvor Ung var ædelt varm,
og holdt jeg Nornens Arm,
jeg voved ikke Vold.

Ifald jeg skulde fæste
mit Ønske dog for dig, du lille,
som er mig kær, og hvem jeg vilde,
at Livet gav sit Bedste:
Fribåren er du, Mø,
gid du må leve fri,
for Snavs, for Hykleri,
og gid du fri må dø!

Frygt ingen ærlig Smerte!
Foragt hver Løgn imod dit Rygte!
Der er eet Sted, du Løgn skal frygte,
men det er i dit Hjærte!
Bliv smidig i din Krop,
bliv modig i dit Sind,
slip Luft og Lys derind,
smæk alle Vindver op!

Men gem for Hjærtesukket,
lad ingen ind fra Gaden træde
og se din Sorg, din unge Glæde:
Vogt Døren, hold den lukket!
Der løber alslags Pak
i pæne Klær omkring.

fingrer ved andres Ting
og sviner til med Snak. —

Og aller inderst inde
bevar dig dær en Stilheds-Stue,
et Kirkerum, en hellig Lue,
som kun du selv kan finde, —
hvor du kan søge hen
fra Døgnets Sol og Slud
og hvile Sjælen ud
og samle Kraft igen.

Kun da den Kunst du nemmer,
at være stærk, om end du lider,
og frisk, trods alt hvad Vanen slider,
lydhør for Åndens Stemmer,
og gennem Kamp og Fald
dog enig med dig selv,
med Evighedens Hvælv
til dine Længslers Hal. —

Lev sådan, Søsterdatter! —
da vil det ske, at Folk belér dig
og spotter dig og ugleser dig,
den Vej de aldrig fatter.
Den søges kun af få,
som elsker fri Mands Færd:
Gid du må få den kær,
for den er god at gå!

SANGEREN SYNGER FOR VOILIN.

Brudstykke.

Strængene klang,
Sangeren sang:

»Se, Lysets Strømme glider fra Solens Kildelue
ned ad Himlens Bue til alle Verdens Sider.
De risler ned i Havet fra de fjærne Rande:
Hvem der stod
og så den Flod
flammehed
styrte ned
med gyldent Sus af Gnister i de kolde Vande,
som løfter sig skumvæltende og skiller sig og viger
sydende til Siden fra Dybets dunkle Riger!«

Hun løftede sit Hoved og så på sin Ven:
»Nu drømte jeg så dejligt. Syng mig en Sang igen!«

Strængene klang,
Sangeren sang:

»Det himmeldybe Hav er en Seng for de
stærke Vinde.
Dær slænger de sig og gynger i nøgne
Kæmpeklynger
og smiler og lader det smyge Vand mellem
Lemmerne køligt rinde,
ligger og lytter Dagen lang
dovent til Vandets Vuggesang
og glipper med Øjnene op imod Solen, hvor
længe vel den gider skinne.
Men når Solen red
på sin røde Hest
ud imod Vest
og bort og ned,
da letter Flokken en for en og fylder
Himmelrummet
med uværsvrede Fugleskrig og Brus af væl-
dige Vinger,
styrter sig ned som Måger, hvor bratvakt
Brænding koger,
og bort igennem Skummet skrigende de
sig svinger.
Vandene driver tungt fra deres våde Fjer
salte Dråber stænker på Stjærnernes klare
Flammer,
og hvergang en de rammer,

slukkes knitrende den ud og lyser ikke
mer!« —

Da så hun atter på ham: »Du synger altfor
kort.
Nu faldt jeg ned fra Stormen, som bru-
sende bar mig bort.« —

Let over Luthens Strænge løb Knøsens brune
Fingre,
lod dem klage, lod dem skingre, og legede
på dem længe.
De grønblanke Dønninger løftede deres Jolle
og sænkede den atter
og klukkede derunder med sagte spottende
Latter,
skønt ingen Havfru skinnede i de gennem-
sigtige Volde.
Han lænede sig over Rælingen og stirrede
dybt derned,
hvor den purpurblomstrende
brune Tang
favnelang
bøjede sig og bugtede sig, som usynlige
Strømme gled.
Da så han op med sorgfuldt Blik, han så
på sin Veninde,

men hun så bort mod Skyerne, der drev
med fjærne Vinde.

Strængene klang,
Sangeren sang:

»Havørnen sejler frem
»over Dybet imod sit Hjem.
Med Næbbet gennem Luften sin lige Vej
den skærer,
slår den med hvalte Vinger, og den bruser
og den bærer.
De sortoghvide Slagfjer løftes og sammen-
føjes,
de sænkes og de skilles, i spændig Kraft
de bøjes.
Havørnen sejler i Luften, den krummer sin
gule Klo,
mæt af de mange Mile længes den efter at
hvile,
men ser kun Bølge følge på Bølge i døsig Ro.
Da lysner der ved Kimmingen en lang og
mægtig Vove:
Blæste Dommedagens Lur
Havet op i Stormflodsmur?
Nej, en Klint af Flint og Kridt
løfter sig og lyser hvidt,
og dær vil Ørnen sove!« —

Da så hun op og lo, som et Barn fornøjet ler:
»Jeg kender det, du synger om. Bliv ved,
syng mig mer!« —

»De friske Vande stiger og falder rundt om
Kysten,
som Stormen vil, og Månen, og så den
stærke Sol.
I Våren er der mørkeblåt af duftende Viol,
om Somren rødt af Kløver og gult af Korn
om Høsten.
Slet intet andet Land har så grønne Sletter,
saa skinnende hvid en Strand langs med
strømstride Sunde.
Det klinger sødt med Fugleføjt fra skygge-
kølige Lunde,
og tier alle Triller, da risler klare Kilder
og spejler hvide Stjærnelys i sommerlige
Nætter,
indtil Dagen gryr
ildrød i de røde Skyer,
hilst af alle Jordens Dyr med tusendtunget
Støj:
Da funkler over Skoven Borgens guldfor-
gyldte Fløj!

»Hvem suser igennem Salene med Sang
og syngende Latter,

hvad blæser der for en Forårsvind,
hvad flyver der for en Æbleblomst for
Fyrstens Åsyn ind?
Voilin!
Sang og syngende Latter.
Voilin!
Voilin er Fyrstens Datter.
Jeg véd en ædel Vin.

»Så rider hun ved Stranden, hun råber
til sin Hest,
kækt sprænger hun frem gennem Bygesol
og Blæst.
Bølgen krummer Halsen og ryster sin hvide
Man,
tungt drøner Havets Hovslag, det springer
højt på Land,
på Stenene, på Tangen og på den sølvblå
Tidsel
stænker der Skum fra Havets Gab og den
fnysende Gangers Bidsel.
Og Himmelmarkens Heste, Stormskyernes
vilde Stod
sænker sig ned og følger den dristige Piges
Ridt;
hendes Hår spiller i Luften som Lynets
bugtede Brod,

lystig ler hun ad Havet og knejser i Stormen
frit. —
Det blæste ned fra Himlen, en Blæst med
Jubel i,
åbent blæste mit Hjærte, åbent blæste mit
Øre,
Havet var i mit Hjærte, min Vilje vilde det
føre.
Det blæste ned fra Himlen, men nu er det
blæst forbi.

»Nu må den hvide Hingst i Stalden urørt stå,
nu vælger hun at vandre ved den skov-
skjulte Å,
hvor grønne Grene gynger i sommersagte
Vinde,
gynger højt i Luften og under de glatte
Strømme.
Der hvisker Længselsdrømme løndomsfuldt
derinde,
og langt, langt borte, i duftende Skyggers
Skjul
fløjter usynlig Æventyrets Fugl.

»Voilin! Viol! Hvor mon Fuglen bygger?
I Skovens grønne Skygger der blomstrer
gylden Sol.
Voilin! Viol!

»Så går hun over Engen i den solklare
Sommer,
Hjærtegræsset skjuler den smalle Pigefod,
og Engens høje guldgyldne rosenrunde
Blommer
kysser hendes Knæ og stryger Kinden der-
imod.
Nej se, de har jo Vinger! Så skinnende
som Silke
op fra deres Stilke Blomsterne sig svinger,
lyserøde, himmelblå, Guld og Skarlagen,
flagrer de og flakker de frit om i Sommer-
dagen!
Broget er den Blomsterflok, det Sommer-
fuglefølge,
der luftigt fylder Luften med sin lunefulde
Bølge.
Det Jomfrublomster lokker dem, søgende
Pigens Spor
sænker de sig fra Luft og løfter sig fra Jord.

»Voilin! Der står en Lind.
Min Længsels røde Sommerfugl fløj skæl-
vende derind.
Voilin! Der står en Lind.«

Hun løftede sit Hoved, som om hun vilde tale,
men tav og blev rød og så ned i sit Skød,

mens Strængelegen lød som Sang af Nattergale.
Han sang, den unge Sanger: »Husker du, Fyrstinde,
hvordan som Barn du legede med Skovbaronens Dreng?
Nu er det kun et Minde.
Husker du, jeg redte på Engen dig en Seng
af det nyslagne Hø, de til Soltørring bredte?
Er nu alting forbi, er nu alt kun et Minde,
der snart vil forsvinde som en flygtig Melodi?
Voilin, min Veninde, vor Barndom er forbi,
dens blomstrende Sti kan vi aldrig mer finde.
Aldrig mer den samme —
men bag Havets Bølgekamme
løfter sig en Rosenflamme,
Genskin imod Skyen af Solens Rosenø!
Ifald du vil, Voilin,
så bryder vi to den barske Sø,
vi to alene sammen — ifald du vil, Voilin?«

Han tav. De tonende Strænge dirrede sig tilro.
Atter hørtes Bølgerne, som løb derunder og lo.
Stigende bar de Båden, vigende drog de den ned;
for hver en langsom Bølgetakt lidt ind imod Land de gled.

Med Tusendårenes Tegnskrift i sort og gralig Flint
stod højt over deres Hoveder den hvide skinnende Klint.
Vildt var Linjerne vredne, lig Malm, der strømmende gløder,
de bar det vældige Vidnesbyrd om slukte Morgenrøder,
om længst forledne Tider, om Stridens stærke Dag,
da Højene tørnede sammen som Bølger med Tordenbrag.
Nu skyllede Havet Tang over Klintens hvide Fod,
det grønne Krat krøb ned gennem Kløfter og dybe Furer,
fast og roligt løftede sig de blændende brede Mure,
spidst op ind i Himlen de svimle Takker stod.

Hen så den unge Sanger langs Klintens bratte Side,
nær anede han Sorgen, men frygtede for at vide,
han sa, og så dog ikke, det jærnrøde Væld,
der sprang ud midt af Brystet på det svulmende Fjæld,

han så, og så dog ikke, den lette Rå, der
sprang
ad usynlige Stier over de stejleste Lier,
hvor Kridtkullen truende langt ud over
hang.
Hun tav, og hendes Tavshed tog ham om
Hjærtet hårdt.
Hvorhen skulde han se, se langt nok bort!

SKØJTELØB.

Skøjterne paa Foden! Hej, med et Spring
ud igennem Sivene, ud på det blanke!
Langsomt, i nydende, dvælende Sving
fletter jeg mit Spor til en yndefuld Ranke.
Vinden har lagt sig. De ensomme Vejler
milevidt ud uberørte blinker.
Klart under Dæmningen Kysterne sig spejler,
Piletræer og kratsorte Brinker.

Å, hvor den er ren, en Luft som idag!
Styrkende den svaler de svulmende Lunger,
Isdækket brister med syngende Brag,
under mig og fjærnt over Fjorden det
runger.
Svingende let på de klingende Skøjter,
glad som en Gud glider jeg derude.
Oppe mod Nord på de rimbelagte Højder
glimter der en solglødet Rude.

Østen over Næsset stiger der en Sky,
blændende med Purpur mod blånende
Kamme.

Solen går ned over Norderild By,
Vesterhavet slukker dens blodrøde Flamme.
Luften er skarpere. Borte fra Byen
hører jeg alt, Aftenklokken ringer.
Ud over Isen, der rødmer under Skyen,
flyver jeg som båret af Vinger.

Segnet er det vilde glødende Savn,
Hadet sovet ind som en Høg i sin Rede,
næppelig mindes jeg Lidelsens Navn,
bredfuld er min Sjæl af den mørknende
Hede.
Rolig og kraftig jeg svæver i Rummet,
ved ikke Vej, tæller ikke Timer.
Højt over Jorden, hvor alting er forstummet,
kobberrøde Stormskyer stimer.

Mørket falder på, forunderlig brat,
Skyerne deroppe sig sortnende fjærner;
funklende stærkt i den frostklare Nat
stiller sig i Flokke de hellige Stjærner.
Over mig vandrer de vældige Skarer,
under min Fod funkler de forneden:
Midt mellem strålende Verdener jeg farer
ud imod Uendeligheden.

SKIFART.

Nyfalden Sne
over Fjæld, over Li!
Spændt under Foden
de smidige Ski!
Faklerne tændte,
Skistaven fat:
Ud i den stjærne-
gnistrende Nat!

Nymånens Krumklinge
glimter deroppe,
viser mig Stupet —
javel tør jeg hoppe!
Den får at falde,
som kan ikke stå:
Hejsa, det gik —
så videre på!

Jag over Vejenes
natstille Baner,
smyg under Hejenes
snetunge Graner!
Kvistene stryger mig
koldt om Kinden,
nedover fyger jeg
snelt som Vinden.

Borte bag Bakkerne
Fjældræven glammer,
Luftningen buldrer
i Faklens Flammer.
Skrigende Sne
under farende Fod,
lysvågent Øje
og syngende Blod!

Slængte de stridige
Tanker, jeg bar:
Véd kun det smidige
Legem, jeg har.
Blæse med Drømmene,
Hjærtet har haft:
Véd kun min strømmende
fossende Kraft!

Jeg er den brusende
Snefjælds-Elv,
jeg er den susende
Stormvind selv.
Hvirvlende Sølvskyer
følger og kranser mig;
først ved Alverdens
Grænserand stanser jeg.

FORMIDDAG I SCHWARZWALD.

Granskoven bag mig,
sagte susende,
fylder mine Lunger med sin kølige Luft.
Over Badenweiler,
bort ud over Dalen med Haverne og Husene,
ud imod Vogesernes blålige Duft,
snehvide Sommerskyer sejler.

Dagvinden vifter,
Brombærrankerne
vugger sig en Smule med den vægtige Frugt.
Folk er ved at meje,
henter deres Havre med Trillebør på Ban-
kerne,
hvæsser deres Leer. Hvor klinger det smukt
op til mit fredelige Leje!

Stilheden stiger.
Dybt i Dalene
stiger den og svulmer over Højenes Fod

strømmer gennem Skoven,
løfter mig og bærer mig, styrkende og
svalende:
Glider gennem Stilhed, som gled jeg med
en Flod,
stirrende mod Skyerne foroven — —

I DOMKIRKEN.

Højt, højt, Guds viede Hus
i dunkle Buer sig vældigt hvælver;
Luften skælver
af Orgelbrus.
Duftende Skyer i Rummet driver;
igennem de brogede Vinduesskiver
stråler Dagens dæmpede Glans
i Purpurstrimer,
og Præsten hæver den gyldne Monstrans
ved Alterets Fod
med Kristi Legem og Blod:
Dens Klokker af Guld, de kimer.

HR. SIGFRID OG JOMFRU GRY.

Histoppe hvor Ørnen drager
om Bjærgskovens Tind sin rolige Kres,
halv skjult af sortblå Graner
en grånende Borgmur ses.
Dens Brystværn er sprængt af Brombær og Tjørn,
dens Grundvold smuldres af Frost og Hede.
Øde ligger på Klippen
Rovriddernes Ørnerede.

Hr. Sigfrid sad ved Skiven
og så gennem Gluggen ud over sit Krus:
Langsomt op fra Dalen
drog Gæster til hans Hus.
De bragte Bud fra hans Broders Borg;
Borgen var brændt, og hans Broder var falden.
En bleg lille spinkel Pige
stod sortklædt for ham i Hallen.

Hr. Sigfrid hilste venligt:
»Vær velkommen hid! Hvad hedder du?«
— »Gry«.
»Her er dit Hjem. Du faar, hvad du fordrer.« —
Tavs hun stod og bly.
Men han lod Gangeren sadle;
i Bjærg, i Dal og i susende Skove
lød skingrende Latter og Hovslags Drøn:
Hr. Sigfrid red til Hove.

At le mod lynende Sværdstål,
at stå på en Mark, der var slibrig af Blod,
at tømme Kruset og segne,
var Kunster han godt forstod.
Kryste sin Tøs i en Landevejskro,
træde Dansen i Kejserens Gårde —
men hvad skal man sige et sorgfuldt Barn,
hvis Blik er mørkt af Tårer?

»Ro skal hun få til at græde
og tømme sit Hjærtes Sorg,
men mig bliver Luften for klosterlig her,
og den ganske Jord er min fædrene Borg!«
Han rejste sig rank i Sadlen,
trak sig i Skægget, lod Gangeren springe.
Af Vin og Kys blev hans Læber hede,
af Blod blev hed hans Klinge.

Og Regnen faldt, og Duggen drev,
på Pigen tænkte han ikke stort.
Så holdt han en Dag tilfældig
foran sin egen Port:
Lungerne fyldte, og Hornet løftet
til gjaldende Hilsen — da sank det atter:
Ud under Linden lød der
en sagte kvidrende Latter.

Han kiggede varligt. Se, der lyste
en gylden Blomst i den dunkle Lind.
En Jomfru sad i en Gynge
og gyngede let som Løv for Vind.
Hun strammede Rebet og strakte sit Legem
og stirrede op i de svajende Grene
og bøjede Nakken tilbage og lo,
endskønt hun var alene.

Med klare smilende Øjne
efter en Drøm hun så.
Et Solglimt gled fra den slanke Hals
over Bryst og Knæ til den vuggende Tå.
Hvad Skyer af skinnende Drømme
så hun i Luften drive? . . . .
Hr. Sigfrid lod Gangeren lede til Stalden,
og dær fik den Lov til at blive.

Sommer var det, og svalt under Linden,
under de gyngende Grene det lo,
Fuglene sang i Urtegården,
og tiest lyttede to.
Når Gry skulde gå, så dansede hun,
hun var bristende fuld af Latter og Sange,
spændig og smal som en Kårdeklinge:
»Kom! Så leger vi Fange.«

De legede Fange, de brødes,
de kastede Burrer i Skæg og Hår,
hun drillede ham, han hende,
og Gry var kun sexten År;
hun græd undertiden, når hun blev drillet;
så skjulte hun sig; snart lo hun atter.
Elskelig fandt han hendes Gråd
og elskelig hendes Latter.

Men da han troede at se, hvad længe
med Længsel han ventede på:
i Pigens Øjne det duggede Skær
af den dæmrende Elskovstrå,
da blev han sært tilmode,
han bluedes ved at vinde
så fromt et Barn, så hvid en Mø,
så kærlig og frisk en Kvinde.

Dog — i Lindens grønlige Skygge,
hvor Lyset spillede ind,
nævnte han Gry med Kærlighedsnavn,
og hun rakte ham trygt sin Kind.
Det var som at kysse en Våranemone —
men da med Elskerens varme Læber
han søgte hendes, da så hun paa ham
angst som en Fugl, man dræber.

Angst som en skamskudt Solsort
fra Græsset op imod Jægeren ser,
men der lå i det sortnende Blik
så uendelig meget mer.
Vrede, Stolthed, kærlig Bedrøvelse
vældede tyst som Væld i en Kilde
frem i Jomfruens Øjne,
og han forstod — for silde.

Han følte sig som Røveren,
der løfter Alterets hellige Kar
og sætter dem fra sig og flygter,
de er dog ej, hvad de var.
Hulkende kastede han sig ned
og greb og kyssede hendes Hænder
og bad, som den kun beder,
hvem Hjærtet i Brystet brænder:

»Å, tilgiv mig, Veninde!
Selv tilgiver jeg mig ej,
at jeg har fejlet og kastet
en Skygge over din Vej.
Ak, var ikke det dog Lykken
alene dig at kende!
Jeg kunde jo vidst, du havde mig kær
kun som en Ven og Frænde.

»Hvor skulde du kunne elske mig?
Jeg er en uren Mand.
Men jeg vil gå og rense mit Hjærte,
måske da engang du kan.« —
Så gik han ud i Bjærgene.
Han åbnede Hjærtet. De farende Vinde
bad han at blæse derind igennem
og Floden igennem at rinde.

Og Vindene blæste ham ind gennem Hjærtet,
Strømmen gik strid deri —
han fandt sig dog aldrig værdig
at stige sin Længsels Sti.
Hint Blik havde tryllebundet hans Sjæl,
dets Dyb var over ham alle Tider,
ligesom Himlen følger
det Skib, der fjærnest glider.

Og ligesom den, der stirrer
i Himlens evige Hvælv,
glemte han Tiden, og glemte han Rummet,
og Jorden, og sig selv.
Over Grubleren suste de sorte Graner,
gråt blev hans Hår og hans Nakke bøjet:
Her løser dog ingen Gåden,
der lyser i Menneskeøjet.

Ung Gry sad tavs ved Væven
og tænkte på sin Ven
og græd, og tørrede Tåren bort,
og så var der en Tåre igen.
Men den, som aldrig kommer,
kan ingen altid begræde og savne.
Våren kom, og Fuglene fløjtede:
Husker du vore Navne!

Og Sommeren kom, og så kom der en
Ridder,
han lærte Gry til at sige sit Navn,
og ved det nye Løvfald
var nyt og Jomfruens Savn.
Men næste Vår stod i Blomst hendes
Hjærte,
var Dans hendes Gang, og var Sang hendes
Tale.
De red ad æbleblomstrende Stier
ned i hans fædrene Dale. —

Stille blev Stald og Stegers,
vildt voxede Urtegårdens Hegn,
på Salens Egeplanker
stod Søer af Somrens Regn.
Brystværnet sprængtes af Brombær og Tjørn,
nu smuldrer Muren i Frost og Hede:
Øde ligger på Klippen
Rovriddernes Ørnerede.

NAT OMKRING MIG —

Nat omkring mig, og mit Kammer
åbner sig med brede Vindver
ud mod Natten udenfor:
Mulm i Dalen, sorte Bjærge,
Himlens blege stjærneløse Lysning.

Vågen ligger jeg og lytter.
Dybt fra Dalen fyldes Mørket
mægtigt af et Vandfalds Brus.
Lyden af de store Vande
var dog ikke den, der holdt mig vågen.

Vågen holder mig en dæmpet,
aldrig overdøvet, taktfast
Lyd som af en Tærskers Plejl.
Sagtens bor der bagved Kløften
nær heroppe Husmandsfolk i Skovskjul.

Men jeg tænker på, hvorledes
En — en ukendt, vældig Høstmand,

svinger Plejlen i sin Lo:
Brudte bliver vi, og knuste,
vi, der fordum stod så rankt på Marken.

Tungt med Smertens Plejl han slår os,
til vort Væsens modne Kærne
springer af sit Hyster ud;
hvirvlet højt af Kasteskovlen
flyver Avnerne for alle Vinde.

Men det gyldne Korn, der samles,
næringskraftigt, spiredygtigt,
tungt i Hobe for hans Fod:
Tjener det ham selv til Næring?
sanker han sig Sæd for andre Somre?

MORGEN I SCHWARZWALD.

Rekonvalesent-Stemning.

Det gyldne Gry over Bjærgets Tind
har løftet de hvide Tåger.
Nu er det lyst og ganske tyst,
kun Granerne står og koger.
Luften er frisk og dugget sval,
i Solskin svømmer den dybe Dal.
Skrænten er skygget, og sort står Sko-
ven,
men Spir ved Spir
knipler en glødende Kant foroven.

I Morgensol gennem dugvådt Græs
jeg går over grønne Høje.
Skulde min Fryd få Luft og Lyd,
da måtte vel Knæ jeg bøje —
bede, skøndt ikke jeg ved, til hvem,
sukke, juble, skrige det frem . . .

O, var en Sjæl der i Bjærg og Dale,
en Sjæl som min,
ildtunget skulde jeg til den tale! —

Jeg ved en Sjæl, der har lyst i min,
måske kunde den mig høre.
Længselen kan trods Hav og Land
nok hviske til Længsels Øre.
Hør mig da du, du Morgengry,
du, som har skabt min Sjæl påny:
Forklar mig, hvorfor mit Hjærte brænder,
forklar min Trang
til i Bøn at folde de hårde Hænder.

Er dog måske der en Guddom til,
der fødte mit Væsens Flamme,
en, som er Ild, varm, stærk og mild,
i dig og i mig den samme?
Kun et Måske. Jeg ved det ej.
Lidet kender jeg selv min Vej.
Hver Sjæl kun ejer en enkelt Vinge;
dog, to og to
de kække Fugle kan højt sig svinge.

Du, stolte Fugl, med det stærke Blik,
med dig har jeg Lyst at prøve
Stigen og Fald, som Fugle skal,
højtflyvende Dyst at øve.

Sammen vi to tør prøve på
det højeste, inderste Lys at nå,
og flænger Stormen os Flyvehammen,
slår den os ned,
så tør vi to gå tilgrunde sammen.

JUL.

Det sneede lidt imorges, men siden blev det Regn;
Marken er regnet sort, og grå de nøgne Hegn.
Lavt over Jorden blusser blodrøde Himmelstrimer,
på Banken over Byen står Møllen mørk og stor.
Nu ringer det fra Kirken. Hør Klokkerne! de kimer.
Juleaftens Klokker og Fred på Jord.

Men Blæsten tager til, og Mørket falder på.
Kun de nærmeste Huse kan Klokkeklangen nå.
De stærke Vinde griber den og slynger den tilbage
og knuser den mod Kirken og skoggerler dertil.
Så jager de hinanden mellem Landsbyens Tage
og løfter sig og tumler hvorhen de vil.

De slår ned over Skoven og kæmper sammen dær,
vælter i våde Blade, rusker i rådne Træer
(Hornuglen hyler af Angst, forfærdet Ræven glammer),
så stikker de lukt i Luften og splitter en regntung Sky,
tre-fire Stjærner glimter frem med rolige rene Flammer,
og Skoven sukker sig langsomt til Ro pany.

I grå og sorte Bølger tungt det kolde Vand
plasker under Buskene ved Tørvegravens Rand.
Hvad rører dær sig henne? En Krage skriger iværet
og klaprer mod Grenene i Træet, hvor den sov.
Der lyder Træsko-Trin. En Mand går bort fra Kæret
og tramper ind i selve den sorte Skov.

Han famler mellem Stammerne; han snubler, stanser tit:
Nogen kommer efter ham, lumsk, med listende Skridt.
Med et Spring sætter han ud fra Skovbrynets Tjørne

og løber over Marken i Plovjord og Græs
og ind bag om Byen, til mørkt et Lade-
hjørne
af Præstegården skimtes bag Hegn og
Hæs.

Han står ved Havelågen. Han letter Klin-
ken op.
Det drypper fra Træerne. Det hvisler i
Poplens Top.
Han træder ind, han sniger sig lydløst
langs med Huset;
det ligger hvidt og stille med roligt Lampe-
skær
i fire brede Striber ud på Græsset og på
Gruset
og ind i de mosbegroede Æbletræer.

Han stanser. Han spejder. Der er ikke
rullet ned.
Så nærmer han sig Ruderne med ængstelig
Varsomhed:
Pelargonier og Primler i Vinduskarmen
står,
på Bordet to Kærter i Sølvstager brænder;
i en sort lille Jærnseng på hvide Pudevår
et Barn ligger Lig med foldede Hænder.

En Pige med brune Lokker, stiv i sin hvide Dragt;
et Bundt Vintergækker på hendes Bryst er lagt. —
Tyven bander i Skægget. Han lider ej det dær.
Lig er et ondt Varsel. Så vilde han næsten heller,
at ikke de Stager var der, endskønt de er Penge værd.
Men Fanden i alle Varsler, når først det gælder!

Og gælde gør det iaften. Sultet i fire Døgn.
Jaget — ikke fanget; den Gang blev det Løgn! —
men efterlyst og jaget, et Herred og et andet,
har han puttet sig i Skov og dukket sig bag Hegn,
har sovet i Plovjord og frosset rent forbandet
og sultet som en Hund i Blæst og Regn.

Han skutter sig. Med knyttet Hånd lister han sagte hen
til et af de andre Vindver og kigger ind igen:

Ved et strålende Juletræ to unge Folk han ser,
med et Drengebarn ved Hånden til Træet
hen de træder.
Pluskævet puster Knægten til Lysene og ler;
hans Far ser alvorlig ud, hans Mor —
hun græder.

Hun vender sig bort, hun hulker. Så gri-
ber Far sin Dreng
og sætter ham op på Skuldren: »Hans, du
skal iseng!
Nik nu Godnat til Lysene og hele Juletræet.
Far skal klæ' dig af. Kys Mor på hen-
des Mund!«
Med Hånden over Øjnene og Albuen på
Knæet
sidder den unge Frue ensom en Stund.

Så kommer hendes Mand. Han får Hænge-
lampen tændt
og slukker alle Lysene. Først da det er endt,
sætter han sig stille ved sin Hustrus Side
og drager hende til sig og kysser hendes
Kind.
Træt lader hun sit Hoved til Mandens
Skulder glide,
og begge Hænder lister i hans hun ind.

De sidder længe tavse. Bornholmeruret
slår.
Hun sukker. Han stryger hendes Kind og
hendes Hår.
Og ingen af dem aner et Ansigt mod
en Rude,
et tredje Hjærtes Banken ved det, det får
at se,
en Tyv, som misundelig bespejder dem
derude. —
Misundelig? Kan nogen vel attrå Ve!

Ja, den, som aldrig kendte til Hjem og
hjemlig Fryd,
hvem Mors Navn var en Skændsel og Fars
en hæslig Lyd;
som alt fra Dreng var vant til på Gaderne
at søge
forsulten efter Føde, pjaltet efter Rov,
den, hvis Fred var en Rus, hvis Lyst var
en Skøge,
hvis Julebud var Fængsel og jærnhård Lov.

Den, hvis Væsens Styrke var uslukkeligt Had
mod enhver, der var mæt, og velklædt, og glad.
Nu føler han forfærdet, det er intet værd
det hele,

Seddelpenge, Sulemad, Selvejendommens
Borg,
mod det, at sidde sammen, være to om
at dele
ikke Lysten, men Savnet, den dybe Sorg.

Kimkvalte Længsler, som længst gik i Glem,
brast af hans Hjærtes Stengrund med Blod-
blade frem,
og Udskuddet, Tyven, den dømte Tugthus-
fange
stønner i Fortvivlelse. Så vender han sig om
og styrter gennem Buske og springer over
Gange
ud af Haven, over Marken, den Vej han kom.

Han har flænget sit Knæ på en sømslagen
Fjæl,
han mærker kun Smerten i sin sønder-
flængte Sjæl;
vidåben forbløder den, han kan den ikke
tvinge,
vaklende flygter han, et skamskudt Dyr,
der slæber en Blodhund fastbidt ved sin
Bringe.
Ej længer han for Livets Skyld til Skov-
skjul tyer. — — —

I Skovens natlige Mørke der ligger et kul-
sort Kær,
lavt ned over det luder de susende Piletræer.
Er der noget, som de véd, mon? Eller
noget, som de frygter?
De skælver. For en Levende? . . . Eller
for et Lig? . . .
Mod Himmelrandens kolde grå Morgen-
strime flygter
hastig en opskræmt Krage med høje Skrig.

TIL HOLGER DRACHMANN.

(Efter Læsningen af »Den hellige Ild«.)

Du spørger efter de Unge —

Jeg melder mig, går roligt frem
og hilser: Danmark er mit Hjem,
jeg taler den danske Tunge.

Jeg er en af de Unge.

Kun én, og ingen Høvidsmand,
end ikke Led af nogen Hær,
hvis Magt kan gi min Mening Værd,
hvis Taktslag gør min Tale sand.
Der følger ingen Fanfarer.
Kun for mig selv jeg svarer.

Du råber med din Kæmperøst,
det runger fra dit brede Bryst —
jeg tror, det kommer fra Hjærtet.
Jeg svarer, som min Røst er til,
du tror mig, hvis du kan og vil —

Den Angst for Danmarks Undergang,
der skælver gennem al din Sang:
Mig har den længe smertet.

Ak, alt er det længe siden:
Jeg trådte frem ved Saxos Hånd
for Valdemar, for Absalon,
hin mandigst fødte Mand i Nord.
Jeg loved, når jeg selv blev stor,
da vilde jeg med i Striden.

Jeg sad i Faders Sofakrog
med Saxo, med en Sagabog,
på Nordens Kræfter blev jeg klog,
og dybt ind i mit Barnesind
sig Kæmpeviserne brændte.
De hundrede Vers jeg kendte,
kendte dem ud og ind.

De brandt sig fast med Sommersol
— Skoven stod grøn, og Gøgen gol —
med Månenattens Elverild
— Ridderen red sit Hjærte vild —
og Dansen gik på Ribe Bro,
stolte Møer og stærke Mænd:
»Vi danser vel den Dans igen,
»med skærpet Stål — og i Silkesko!«
De hundrede Vers jeg kendte,
men ikke, hvor Visen endte.

Indtil en anden Bog jeg fandt
— ikke med Elverdanse —
Men den om Danmarks Blod, der randt
gavnløst ved Dybbøl Skanse —

Op jeg så, og så mig om:
Stænget fandt jeg vor Plet af Jord:
I Øst og Vest, i Syd og Nord
kun Fjender og lunkne Venner.

Da var det Undergangsangsten kom:
Nu ved jeg, hvor Visen ender.

Det ved jeg nu, hvad den Gang kun
jeg aned som en tiårs Knægt,
at Ret får aldrig Verdensvægt
foruden Magt i lige Mon.
Og har vi virkelig engang
— hvad næppe nogen Forsker ved —
i egen uretfærdig Tvang
haft Magttilvæxtens Mulighed:
De Tider forlængst er omme.
Atter kan de ej komme.

En Dag — vi ser vel ej, det sker,
vel heller ej vore Sønner —
en Dag er Danmark ikke mer.
En Dag skal Danmarks favre Navn
forstås kun som en Stormagts Havn.

Skønt Hjærtet ved Tanken stønner —
der frelser os ingen Bønner.

Ja, Hjærtet stønner i mit Bryst,
det klager sig ondt herinde —
men hører dog en dæmpet Røst
som en Hvisken af høje Vinde:
»Jægeren fandt, det ved du jo,
Templer og Byer i Mexico,
skjult under grønne Skove.
Inden Aztekernes Rige faldt
arildsgamle Ruiner alt,
skjult under grønne Skove.
Ingen aner, hvad Mænds Bedrift
Murene bær i ukendt Skrift,
skjult i de grønne Skove.«

Hvor sært et Hjærte tit sig ter.
Om Undergang Røsten nynner,
og pludselig, så begynder
mit Hjærte — — ja, det ler!
helt for sig selv og tyst, men frit,
som Bølgerne de kan så tit,
når Stormen er lagt til Leje:
De gynger langsomt, uden Skum,
og over dem står Himlen stum
med Stjærner i sit dybe Rum
ad alle de vide Veje —:

I Babylon, i Kongens Sal,
er Ørkenvindene hjemme.
Tilsandet er dens Pragtportal,
på Taget sover en Sjakal:
Hvad skulde vel dær den skræmme?

Nilfloden svulmer År for År —
Men kun som Dødningkuler står
Pyramiderne i Ægypten.
Selv Gud Farao måtte dø,
og Dynasti på Dynasti
er sunket i den mørke Sø
— Visdom og Magt og Guld deri —
hvor ingen har pejlet Dybden.

Se, Tyskland selv er Tidens Træl,
skønt det Folkeslagene tøjler
til prunkende Sejrssøjler:
Det skal derned, alligevel,
med Søjler og med Kanoner.
Og Bjørnen Ruslands Pandeskal
skal slå mod Jorden i sit Fald
og tabe de gyldne Kroner.
Og London — London synker med,
ingen skal kende mer dets Sted,
og kun de farende Vinde
ved, hvor det var at finde.

Er det en fattig Trøst for os?
Mig fylder det med mægtig Fryd
at høre Verdensstormens Lyd,
der knuser alle Kræfters Trods.
Et hundred År, et tusend År,
de stærkeste forgår, forgår!
Selv den forgår, som nu er størst.
Om vi, de små, forsvinder først —
hvad hjælper det så, vi sørger:
»Når kommer I?« vi spørger.

Skal du og jeg mon ikke dø,
nedmejes som det modne Hø —
men strækker vi derfor Vaaben?
Nej, slænge sløvt sig, med et Suk,
og vente Leens visse Hug,
gør Trællesjælen og Tåben.
Den, som er ud af Ædles Æt,
tilkæmpe sig den stolte Ret
at kalde sit Liv sit eget —
tilegner sig det Dag for Dag
ved Arbejd i sit Ansigts Sved,
ved Kamp, hvor Sjælens Kraft er svag
— med Brystets dybe Åndedrag
og med sit Hjærtes fulde Slag —
så når engang han segner ned,
i sin Samvittighed han ved:
Selv har jeg aldrig sveget.

Og blev han til en ensom Mand,
og krogedes den ranke Ryg,
ej sluktes dog hans Viljes Brand,
i Øjet sidder Sjælen tryg:
Han sænker ikke sin Pande,
endog han staar med bleget Kind,
hvor Blæsten iskold stryger ind
fra den bundløse Dødssøs Vande.

Vi selv må dø, vort Land forgår.
Hvordan? — her er det, Striden
står.

Du tror, at som den ydre Kraft
er noget, vi tilforn har haft
og lod vore Hænder slippe,
er og den indre vejret væk
i tusend Småligheders Træk
på det golde Mismods Klippe —
hvad vi har haft af Kraft og Fynd
alt klippet ned til Snusfornuft,
kvalt ned i lummer Præsteluft,
sunket i trælsk Forsagtheds Dynd:
Når det med Danmark er ude,
forgår kun — en rådden Skude.

Jeg tror, at selv om fremmed Magt
med Vold kan få sig underlagt

vort tusendårige Rige:
Folket vil ikke svige.
Det vil, selv under Trældoms Åg,
bevare sin Kultur, sit Sprog,
og længe hævde, hvad det vandt,
sin hæderfulde Plads iblandt
de Stammer, hvor Ånd har hjemme
og taler med egen Stemme.

Den hvasse Træk, jeg kender den,
jeg så den vejre Vårskud hen;
ret harmfuldt har jeg fra mig fnyst
Kræmmerfornuftens tørre Snus;
hvor »hellige« Prækemænd holdt Hus,
har jeg ved Luftens Kvalme gyst;
jeg traf paa nok af Lakajer,
betitlede, med Ordner på
— ak, fuldt så mange jeg vel så,
hvor »Frisindets« Folk slog Lejr — —:
Men jeg tror ej paa deres Sejr.

Du mener, vi står i Stampe —
at Folket står som Får i Sti,
ved knap, det stængtes ind deri,
sygner i giftige Dampe
fra »Troens« osende Lampe.
Men jeg ser mer, ser stolte Sind,
der aldrig gik i Stien ind;

ser mangt frimodigt Hjærtes Lur
løftet til Fald for Fængslets Mur;
ser rundt omkring, på hundred Led,
en rolig Fremgang, Fjed for Fjed.

Vort Land, dets Frihed står for Fald,
vort Folk, dets Livskraft vil og skal
bestå gennem Seklers Kampe.

De Kampes Mænd, dem fandt du ej;
en Del af Skylden er vel din.
Klang intet ærligt Ja og Nej
på din, den store Sangers Vej —
jeg hørte dem, de klang på min
og lod sig af intet bøje.
Traf du hos ingen Dansk et fast
og uforfærdet Øjekast:
du løfter måske dit Øje
mod noget for fjærne Høje.
Thi jeg, der ikke ser så vidt,
har mødt — jeg siger ikke tit,
men tiere dog end sjælden —
hos danske Mænd hint Øjesyn
med Glimt af Stål bag stærke Bryn,
som stik igennem Døgnets Dis
paa uforstyrret Sømandsvis
ser Flodens Vigen og Vælden
og falder af og luver til,
men styrer bare did, det vil

og når det lige på Stunden,
om Kølen end skraber Bunden.
Og tit i andre Blik jeg så
den fuldt så gode Vilje stå,
hvis Lys er en rolig Flamme,
der lyser ned i Hjærtets Dyb
og svider Hykleriets Kryb
og tvinger den, der tror sig stor,
til stum at slå sit Blik mod Jord
og stå som en Dreng tilskamme.

Se, nu da skræmt ved dine Råb
jeg prøver Grunden for mit Håb,
er disse de Mænd, jeg mindes.
Ej få vil af dem der findes.

Af dem, til hvem jeg sætter Lid,
blev kun en enkelts Navn hejst op
til Kendingsflag i Mastens Top;
kun få blev Tegn, der vakte Splid.
De Mænd med de stærke Tanker
er ikke dem, der staar tilrors:
Maskinen fodrer de, mellembords,
slår Nagler om Kølens Planker
og vogter på Skibets Anker.

Hvem er, hvor er da de, som du,
vor Trængsels og vor Længsels Tolk,

i Hjærtesorgen for dit Folk
har aldrig fundet indtil nu,
men stadig kun søgt forgæves?
Hvad Navn og Stand? hvad Stavn og By?
at du kan søge dem pány
og lære dem, hvad der kræves.

Ja, tilgiv! De er tit lidt sky.
Stundom er Tavshed nok den Jord,
hvoraf den stærke Handling gror,
og det er oftest uden Ord,
at Højenes Guld skal hæves.
Jeg ved, du regner ikke stort
de Købmænd, der med Flid og Kløgt
har Fjærnvej for vor Handel søgt —
her var din Spot dog ilde gjort.
Stod du ej selv ved Sundets Port
og kendte i dine Lunger,
at Pust af frigjort Lyst og Mod
ind med de store Skibe stod,
og deres vidtbefarne Flag
tilviftede dit Åndedrag
de brede Haves Bølgeslag,
talte med frie Tunger
om Dybet, hvor dybt det runger.

De Skibes Mænd er med iblandt
de gode danske Mænd, jeg fandt;

jævn Bondemand er mer end én —
én fælder Skov, én hugger Sten —
en anden er Excellence —
én præsteviet og præstelært;
sandt er det, skøndt det lyder sært,
selv det sætter ikke Grænse.

Ser jeg en Mand i Kirkens Dragt
ærligt for arvet Tro stå Vagt —
om end jeg selv ej tror som han:
Såfremt jeg ser, han er en Mand,
hvi skal jeg da Dragten ænse?

Ved Mast og Plov, ved Pult og Disk,
i fattige Skolestuer,
dær fandt jeg Folk med Sjælen frisk,
fandt Mænd, hvis Vilje duer.
De sidder stille rundt omkring
og passer troligt hver sin Ting
og vogter dog, i uset Ring,
vor Livskrafts hellige Luer.

Hvem er nu jeg, som selvvalgt har
på dine Spørgsmål givet Svar,
talt frit på den danske Tunge? —
Ja, jeg er en af de Unge. —

Hvad da min Ungdom duer til?
og hvad jeg kan? og hvad jeg vil?

Af Sår min Ungdoms Kraft fik nok;
den Kraft, som fås ved Gang i Flok,
til den jeg trænger dog ikke.
I Lyst og Nød ensom og fri
går jeg min egen åbne Sti,
Uven af ethvert Parti,
Ven af hver Sjæl, der lyser i
et vågent Menneskes Blikke. —

De Ting, som gør mig Livet værd
at leve med al sin Vånde?

Først Sol og Måne og Stjærneskær,
Skyer og Blæst og Jorden her
og alleslags Blomsters Ånde —
mest vel, at nogen er mig kær.

Jeg, som du, er en Digter,
foragter Grin og hader Kvalm,
harmes, når selv jeg svigter.
Udhamre Modersmålets Malm
til Våben og til Tonespil
er det, jeg kan, og det, jeg vil —
og da der dær skal Renhed til,
for Slakkerne jeg det sigter.

